

MAGYAR LAPOK

+ 3 lei

Taxa postală plătită în z. aprobărti Dir. Gen. PTT

1 LEU-POSTA
1934

Dr. Róbert urnak
Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 62 (1504) szám * Szerda, 1937 április 14

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

A nemzeti hajóhad ostromzára Észak-Spanyolország partjain

A vörösek ellentámadása a madridi egyetemi városrészben

Bayonneból jelentik: Az „Almiranta Servera” nevű spanyol nemzeti gőzös a spanyol vizeken elfogott egy angol teherhajót, melynek nevét még nem tudták megállapítani, valamint azt sem, hogy a hajót a spanyol gőzös hová kísérte.

A nemzeti hajóhad ostromzára Észak-Spanyolországban mind hatékonyabb lesz, annyira, hogy most már a gyors és egészen kis motorosónakok sem tudják megközelíteni Bilbao. Az angol kereskedelmi minisztérium a veszélyes helyzetre való tekintettel elrendelte, hogy az angol kereskedelmi gőzösek ne kíséreljék meg a bejutást Bilbao kikötőbe.

Perpignanból jelentik: A Madrid körüli hadszíntéren a vörösek ellentámadást kísérel-

tek meg, de a nemzetiek visszaverték. Hasonlóképpen eredménytelen volt a vörösek támadási kísérlete az egyetemi városrészben, amelyet tizezer főnyi nemzeti csapat tart megszállva.

Sikerült azonban a köztársaságiaknak felrobbantaniok a Manzares egyik hidját, mely az egyetemi városrészben lévő nemzetieket a hadsereg zömével kötötte össze.

Valencia jelentés szerint az ovidói harc vonalon a vörösek visszaverték a nemzetiek ellentámadását.

A nemzetiek rádiójelentése szerint a vörösek az északspanyolországi hadszíntéren teljesen kiűrtették Durangot, Durango és Eibar épületein — bár oda a nemzetiek még nem vonultak be — spanyol nemzeti lobogó leng.

A madridi vörös ellentámadást a nemzetiek az egész vonalon visszaverték

Salamancából jelentik: A nemzeti csapatok főhadiszállásának hivatalos közleménye szerint a köztársasági csapatok hétfő délután ismételt támadást indítottak a madridi fronton, de a támadás ezuttal is kudarcra végződött. Heves tűzérzési előkészítés után orosz tankok vezetésével dél 1 óra tájban kezdtek a támadást. A nemzetiek az egész vonalon visszaverték őket és nagy győzelmet arattak. A vereség láttára

a nemzetközi dandár soraiban pánik tört ki és fejvesztetten menekültek, míg nem saját csapataik géppuska-tűzzel találták magukat szemben. A támadó csapatok tízedrésze elpusztult.

Este 8 óra tájban a köztársasági csapatok ugyanezen a szakaszon mintegy 4 ezer főnyi pihent emberrel újabb támadásba indultak. A nemzetiek azonban a támadást ismét visszaverték.

Párizsi jelentés szerint a spanyol polgárháború valamennyi frontján fokozott harci tevékenység kezdődött. Saragossa környékén az újjászervezett katalán hadsereg megkezdte támadását az aragoniai front teljes szélességében. A katalán kormány hivatalos jelentése szerint *a katalánok teljesen körülvették a*

Sancta Quitéria megerősített kolostort, mely fontos stratégiai pont és a saragossai arconal kulcsa.

Madridi jelentés szerint az egyetemi városrészben harcoló nemzeti csapatokat a köztársaságiak állítólag teljesen körülvették és elvágták visszavonulásuk útját. Miaya tábornok felszólította a körülvett csapatokat, hogy tegyék le a fegyvert. Tiszti becsületszavát adta, hogy a foglyoknak nem történik bántódásuk.

KIEGYEZÉSI TÁRGYALÁS A BASZKOK ÉS A SPANYOL NEMZETI KORMÁNY KÖZÖTT

A baszk vidéken harcoló nemzeti csapatok parancsnoka, Mola tábornok kiáltványt adott ki, melyet röpepédulákon terjesztett. Ebben felszólítja a baszk lakosságot, szüntesse be az ellenállást és pártoljon át a nemzetiekhez. A kiáltvány szerint a katolikus baszkokat tudatosan félrevezették és hamis ürügyekkel rávették arra, hogy a kommunisták oldalán harcoljanak, akik pedig a vallás legmegáldottabb ellenségei és az uralmuk alatt álló területeken majdnem minden katolikus papot legyilkoltak. Közli a kiáltványt azt is, hogy a pápa legutóbbi enciklikájában a legélesebben támadja a kommunizmust és elítéli a vele való minden együttműködést.

Eden angol külügyminiszter beszédet mondott a spanyol háborúról és a világnézeti csoportosulásokról

Londonból jelentik: Eden, angol külügyminiszter Liverpoolban beszédet mondott. Ennek során foglalkozott a spanyol polgárháború kérdésével és hangoztatta azt a meggyőződését, hogy az új nemzetközi ellenőrző egyezmény véget vet a kölcsönös vádaskodásoknak és meg lehet majd állapítani a tényeket. Ha az ellenőrző jelentéséből kitűnnék, hogy tovább tart az idegen önkéntesek beözönlése Spanyolországba, az angol kormány nagyon súlyosnak tartaná a helyzetet, aminek elhárítása minden békeszerető hatalomnak érdekében áll.

— Ezzel a kérdéssel — folytatta Eden — a kisantant-értekezlet is foglalkozott s a kiadott hivatalos közlemény célját és hangját az angol kormány és nép teljes mértékben helyesli. Ez a közlemény hangoztatta, hogy a kisantant hű a Népszövetséghez és annak alapelveihez s az

összes európai államok megbékítésére irányuló szellem hatja át. Hangoztatta azonban, hogy a békülékenység szelleme nem a gyengeség jele. Ez a szellem képviseli a mi politikánkat is. Kijelentette továbbá a kisantant-értekezlet, hogy ellenzi a nemzetközi ideológiai összeütőközést és nem csatlakozik egyik ellentétes csoporthoz sem. Ugyanez a politikája Angliának is. Mindezt annak bizonyítására idézem, — folytatta Eden, — hogy sokan osztoznak nézetünkben Európa más részeiben is és ha bírál-

nak, hogy nem csatlakozunk egyik, vagy másik európai csoporthoz, ez részünkről nem a közömbösség jele, hanem felelősségünk tudatának mérlegelése. Fegyverkezésünk csak eszköz, nem cél.

A gazdaság — önkormányzat

(S. I.) Az orosz állami trösztök, — így írják külföldi lapok, — megkapták most az a jogot, hogy külföldön önálló ügynökségeket állíthassanak fel, külföldi eladásait és vásárlásait tehát a saját hatáskörükben bonyolíthassák le. Ezek a kimondhatatlan nevű gazdasági központok, melyek az orosz gazdasági életnek, ipari vagy mezőgazdasági termelésnek egy-egy ágazatát jelentik, a jövőben tehát ép úgy irodákat és ügynökségeket fognak tartani a nemzetközi piacokon, mint akármilyen más angol, német vagy amerikai világcég.

Ezek az állami trösztök befelé a szovjetek zavaros világában már régen ugyanazt az életet élik, mint a gyárak és nagyvállalatok a kapitalista társadalomban. Az a világ, amikor még tisztán az elvi, az állami szempontokat nézték a vörösek és mitsem törődtek a jövedelmezőséggel, már régesrég letűnt. Letűnt, mert tarthatatlan volt. Azóta ezeket a trösztöket éppen úgy üzleti szempontok vezetik, mint akármilyen más trösztöt, melynek hasznát nem az állam, hanem több vagy kevesebb magánember élvezi. Ennek a következménye az, hogy külső, mindennapi életük semmiben sem különbözik a többi gyári és kereskedelmi üzemek rendes életétől. Központi irodák vannak Moszkvában és ügynökségei a birodalom minden fontosabb kereskedelmi gócpontjában: versenyeznek egymással a munkásokért és a nyersanyagokért; ügynökök szaladgálnak a különböző irodák között, kik a nagybani árucserét gyorsítani és egyszerűsíteni igyekeznek; hirdetések tesznek közzé a lapokban, melyek áruik minőségét dicsőítik.

Az állami főtulajdon a mindennapi életben egészen eltűnik, legfeljebb ott jelentkezik, hogy az eljárások körülményesebbek, a munka üteme kényelmesebb, viszont azonban a megtorlások annál kellemetlenebbek. Ehhez az önálló élethez most hozzájárul még az, hogy ezek az állami trösztök a nemzetközi kereskedelemben a saját cégük alatt jelentkezhetnek, amit eddig a szovjetek kereskedelmi képviselői — állami szervek — láttak el.

Mindez arra vall, hogy a szovjetek gazdasági rendszerében az egyes iparok és értékesítési intézmények meglehetősen nagy önkormányzatot élveznek. Az egyes szolgálatok és üzemek igazgatói, akárhogy szólítsák vagy hívják is őket, éppen olyan igazgatók, mint akármilyen más gyárigazgató vagy üzemvezető. Sokszor talán még sokkal nagyobb a hatalmuk a munkások felett ezeknek a szovjet-mérnököknek és kereskedelmi cégvezetőknek, mint polgári kollégáinknak: az engedelmesség, a pontatlanság ott a távoli vörös ködben igen könnyen szándékos rontásnak minősül s olyankor a legsúlyosabb következményekkel jár. Bizonyára lesznek gyárigazgatók, akik ezekkel a szovjet-jelszavakkal éppen olyan jól tudnak bánni, mint az európaiak a nemzeti jelszavakkal s ezzel valószínűleg félelmetes személyi hatalomra és tekintélyre tudnak szert tenni.

Nemcsak a külföldi újságírók beszámolóit, hanem a szovjetírók regényei és novellái tanuskodnak amellett, hogy a szovjetekben a gyárigazgató nagy úr, minden jóban dalszlokdik, a munkások sorsa felett igen nagy mértékben rendelkezik, autón jár, villában lakik, a női pedig, akik kegyeit megnyerik, szép bundákat hordanak és párizsi kendőző szercket használnak. Ez a gyárigazgató a szovjet-szép-

íróknak egyik kedvenc témája s nem egy írásból esendül ki, hol komolyan, hol gúnyosan, hogy az igazi orosz kommunista ezt a kereskedő és üzérkedő társaságot mélységesen megveti, ilyenféle megbízatást nem hajlandó vállalni.

Ezeket azért mondtuk így el, mert *semmi sem bizonyítja jobban, hogy a gazdasági életnek legmélyebb, elidegeníthetetlen természete — az autonomia, mint éppen ez az orosz fejlődés.*

Ez az autonomia lehet igen tágkörű, szinte korlátlan: ilyen a liberális rendben. Lehet azután többé-kevésbé korlátozott. Anyai szabadság fölött azonban mindenképpen rendelkeznie kell, amennyivel jól vagy rosszul, de valamiképpen elérheti céljait: *a szükségletek kielégítését.*

A szükségletek *uralkodnak az emberek felett.* Azok az emberek és intézmények tehát, melyek a szükségletek kielégítésénél fontos szerepet tudnak kiépíteni maguknak, *a szükségletek uralmának kisebb-nagyobb mértékben haszonélvezői lesznek.* A szükségletek hátán, melyeket ki tudnak elégíteni, fontossághoz és befolyáshoz jutnak.

A gazdasági élet e törvényeinek felismeréséből igen fontos következtetéseket és tanulságokat vonhatnak le maguk számára a nemzetiségek.

Az a sajátos fejlődés, mely egyre kevesebb helyet enged a nemzetiségeknek a közéletben és a kulturális érvényesülésben, igen alkalmas lelkiállapotot teremt az összefogás, az egyöntetű magatartások számára. Ezt a lelki hangulatot fel lehet használni közös közéleti állásfoglalásokra, szavazási eredmények elérésére s más hasonló politikai tüntetésekre, fel lehet azonban azt használni úgyanagy, sőt még jobban arra is, hogy *az egyékváncsolt nép gazdasági téren közös utakon haladjon:* bizonyos intézményeket támogasson céltudatosan, fogyasztásának formáit válassza meg és határozza meg saját maga, más szükségleteit elégítse ki közös szempontok szerint. A közös hangulat és azonos vélemény bizonyos árucikkekről, intézményekről, stb. igen nagy gazdasági érték: az üzleti reklámnak sincs egyéb célja, mint ilyen hangulatot teremteni.

Semmi akadályja sincsen például annak, hogy a magyar nemzeti társadalom biztosítási szükségleteit ugyanannál a közérdekű magyar intézetnél bonyolítsa le: ebből az elhatározás-

ból, ha az valóra válik, igen komoly gazdasági erőnek kell kialakulnia, mely számos irányban éreztetné hatását. Különösen alkalmas a gazdasági erők társadalmi mozgására és összehozására a szövetkezeti forma: miért ne lehetne tehát nemzeti jelszóvá és szent kötelességgé emelni, hogy ott, ahol ezt a jól megfontolt egyetemes érdek kívánja, *a szövetkezet legyen a megoldás?* A szövetkezeti hálózatra, a nemzeti érdekekkel egybekapcsolt *kiskereskedelemre és kisiparra* pedig, előrelátó gazdasági munkával fejlődésképes egyszerűbb fogyasztási iparokat alapítani, — igazán nem ördögösség! Az elmaradt, súlyos politikai nehézségekkel küzdő ukránok odafenn Lengyelországban csodálatos eredményeket mutatnak fel ezen a téren.

Ezek a gazdasági alakulatok minden körülmények között messzemenő autonómiát fognak élvezni. Ennek a természetes önkormányzatuknak ereje és biztosítéka — *ezeknek az intézményeknek közgazdasági jelentősége lesz.* Ha céltudatos magyar társadalmi támogatás akkora erőt tud a maga gazdasági intézményeinek biztosítani, olyan alapot épít munkájuknak, hogy azokat versenyképesé, fontossá, esetleg nélkülözhetetlenné tudja tenni az egész közgazdaság számára, — *az önkormányzat igen nagy lesz.*

Ez a gazdasági önkormányzat pedig — *a legfontosabb valamennyi között.* Ez nem az

Hitoktatók figyelmébe!

Előkészítés

az első szentáldozásra.

Harminckétoldalas füzet, kitűnő segítőeszköz a gyermekek előkészítésére. Ara 4 L.

Ájzatosság

a gyermekek első szentáldozása alkalmával

A gyermekek részére írott füzet. Ara 2.50 L. Kapható és megrendelhető mindkettő az »Erdélyi Lapok« könyvosztályában

elvi jogot jelenti a kenyérhez, hanem azonnal — *kenyeret ad.* A kenyér mellé pedig módot arra, hogy e gazdasági önkormányzat alkalmazottai a maguk kulturáját élvezhessék, művelhessék, munkáikat támogathassák, nemzeti mozgalmaknak teherbíró hordozói lehessenek. Ez a gazdasági önkormányzat minden egyének az alapja és kiinduló pontja. Ereje nagy, mert mélyen az életben és a valóságokban gyökerezik. Erőt venni rajta nem is lehet másként, mint hasonló, erősebb és jobb gazdasági önkormányzatok kiépítésével.

A román külpolitikai élet várható fejleményei

Beck lengyel külügyminiszter és más külföldi külügyminiszterek látogatása Bucuresztiben. — A Balkán Szövetség májusi tanácskozása

Bucuressti. Saját tud. A *Curentul* a következőkben összegezi a román külpolitikai élet közeljövőben várható eseményeit, amelyeket azonban részben csak mint valószínű értesüléseket említ meg. E hírek szerint *Beck*, lengyel külügyminiszter június első napjaiban, a trónralépési ünnep előtt Bucuresztibe jön az ünnepre. Más baráti és szövetséges államok külügyminiszterei is ellátogatnak a román fővárosba.

A kisantant-államok évi találkozásának időpontjára nézve még nem történt megállapodás. *Victor Antonescu* külügyminiszter május végén Genfben utazik, amely alkalommal több diplomáciai látogatás programját állapítják meg.

A Balkán Szövetség tanácskozása májusban lesz Bucuresztiben. A tagállamok miniszterei jelen lesznek a május 10-iki nemzeti ünnepi katonai parádéján.

BORKOSTOLÓ

Írta: Pásztor József

A tornácra ültek ketten. Kis Tar Balázs a gazda, meg a vendége, a jegyző. A gazda lánya most hozta a bort, letette az asztalra, szomorúan ráfelhőzött szemre a jegyző arcára, aki jóságos tekintettel pillantott vissza rá. Az apja arcán is elvillant a szemefényes szelíd búsongással, valami alvó, megrögzött szemrehányással.

Az apja egy picit megnyílt, de nem szólt, pedig mondani akart valamit, vagy odaborulni a jegyző mellé, hogy jól kisírja magát, ha az apja nyakas, gögös pillantása meg nem riasztotta volna.

Hirtelen elshant a tornácra, mint ahogy a nap elcsúszkázik a szem elől, de mosolyt hagy a lélekben.

A jegyző csendesen megszólalt:

— Jó lány, szép lány.

Kis Tar Balázs megmozdult a fonott ülésű széken, csak úgy nyöszörgött kővér teste alatt a szék.

— Az én lányom? A legszóbb lány!

A jegyző bólintott.

— A legszóbb lány, magam is azt mondom. Mi is büszkélkednék vele, mert szerettyük is igaz szívvel.

Elhallgatott. Maga elé meredt, aztán lassan felkúszott pillantása Kis Tar Balázs puffadt, öntelt arcára s szelíd, kérő hangon mondta:

— Miért nem egyezöl hát bele, hogy a fiam bekösse a fejt? Lajos is valaki. Biztos, hogy utánam mögvasztják, van is mit a tejbe aprítani.

A jegyző felhevülten folytatta:

— Csak azt szeretném, hogy mind a ketten boldogok legyenek. Némód ez az egy lányod, nékém még a fiam. Mi gondom lehetne még ebbe a lefeléhanyató életbe?

Kis Tar Balázs maga elé nézett.

— Hát éppen azért — beszélt keményen — mert hogy ez az egy lányom van... Nagyon mögnézöm, hogy ki lösz az ura!

A jegyző elvörösödött.

— Mi kivetni való van az én fiamon?

— Azt nem mondtam. Becsülöm, szeretöm Lajost, de ne völd sértésnek, módosabbat is kaphat az én lányom. Hát erre is néz az embör.

A jegyző nem felelt. Söhajtott. Kis Tar Balázs felé tolt a poharát.

— Inkább igyál. Ilyen bora sincs sönkinek.

— No!

Kis Tar Balázs szemre megvillant.

— Mit, no? Tán nincs igazam? Ha a lányom nézöm, gyönyörködöm, ha borom iszom, rúzsaszagot érzök, vagy kis angyalok kacagását hallok. Eccöre eszömbbe jut a fiatalságom, ilyen bor nincs több!

— Van a gazdasági egyletbe.

Kis Tar Balázs megütődött.

— Micsoda?

A jegyző bólintott.

— Most kapott a vendéglős öt hordó tarcalit. Nohát az jobb.

Kis Tar Balázs elfehéredett.

— Néköm ilyet ne mongy!

A jegyző a fejt rázogatta.

— Hát pedig mondom. Ittam abból is, meg ebből is. Hát az jobb bor.

Kis Tar Balázs felállt. A kalapja után nyúlt.

— Gyerünk kóstoljuk mög.

A jegyző is fölemelkedett.

— Mögkóstolhatod.

Mikor az egyletbe beléptek, az asztalnál többen üldögéltek. Kóstolgatták a most lefejtett bort. Már piros hangulat volt.

Az egyik vendég a poharát Kis Tar Balázs felé tartotta:

— No, Balázs, ez lepipálja a borod!

Kis Tar Balázs elkömlödvött. Leereszkedett az asztalhoz s a vendéglős felé intett, hogy szá-

porán hozta a kóstolót egy pohárban.

Kis Tarr Balázs lassan a kezébe vette a poharat, felemelte, a bor színét gusztlalta s méltóságteljesen körülpillantott. Leereszkedőn szólt többihez:

— Ha ez a bor jobb, mint az enyim, akkor ezt iszom. A magamét kieresztöm a csapon.

Beszagolt a pohárba, picit meglökte a pohár fenekét s a nyelve beleért a borba, kortyantott egyet, megforgatta a bort a szájában s aztán hirtelen felhajította a poharat.

Maga elé meredt a szemre elmélkedőn s a nagy, várakozó csendbe belemordult a szava:

— Hát bor, bor... Nem mondom, hogy rossz bor, de mi ez az enyimhez! Már inkább csak azt iszom.

Felállt, szuszogva elment.

Mikor az ajtó becsapódott utána, az egyik, egy módos gazda az asztalra ütött az öklével.

— Erre a borra csak nem lehet szava! De mindig az üvé a legjobb! Olyan embör-e! A legjobb földje neki van, a legkövérebb marhája. Mög a legszóbb lánya.

A jegyző bólintva mondta:

— Hát, ami igaz, az igaz...

— No hát a lánya... Jó. De hogy a bora? A királyi pincébe is azt hajtogatná, amit itt. Mindöniké alábbvaló, csak az üvé!

A jegyző nem szólt, de valami fölött gondolkozott. Mikor a többi elszállingózott, ott maradt még a vendéglőssel. A vendéglős új üveget tett elébe, izgett-mozgott körülötte s egyszerre megszólalt:

— Tessék mögengedni, de valamit kérdözök? A jegyző ür kóstolta a Kis Tar Balázs borát. Hát csakugyan jobb?

A jegyző fölemelte a fejt.

— Dehogy jobb! Ez jobb bor.

— Mer nagyon bántott, könyörgöm.

A jegyző legyintett.

— Jó kis bor-e. Zamatos, tiszta, erős. De en-

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa elhatározta az országos intéző bizottság összehívását

Megalakítják a párt kisiparos szakosztályát

Clujról jelentik: Tegnap már közzöltük, hogy az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa és parlamenti csoportja hétfőn együttes ülést tartott. A pártvezetőség a következő közleményt adta ki az ülés lefolyásáról:

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa és parlamenti csoportja április hó 12-én tartotta gróf Bethlen György elnöke alatt együttes ülést.

Az elnöki tanács elhatározta az intézőbizottságnak május hónap folyamán való összehívását. Kimondotta, hogy az Országos Magyar Párt szervezeti szabályzatát módosítja annak, hogy „kisiparos-szakosztály”-t létesít. Pártszervezeti ügyek elintézése után áttért az elnöki tanács a politikai helyzet megbeszélésére. Ennek rendjén az elnöki tanács többek között tiltakozását fejezi ki azon törekvések ellen, melyek a vállalatoknál a nemzetiségi számarány megállapítását törvényes alapot nélkülöző hatalmi eszközökkel akarják megvalósítani.

Tiltakozását fejezi ki az elnöki tanács az önkényes név- és vallásáldoztatásoknak az állami anyakönyvekbe való bevezetése ellen.

Megdöbbenéssel értesült arról, hogy a közgazdasági törvény most megjelent végrehajtási utasítása a törvény rendelkezéseinek tartalmazó szabályokat tartalmaz. Tiltakozik továbbá az ellen, hogy némely helyeken állami iskolák építése céljából községi lakosokra a törvény által elő nem írt közmunkaszolgáltatásokat vetettek ki.

Elviselhetetlennek látja az elnöki tanács, hogy törvényesen elismert intézmények szűkebb szerveinek működését, sőt egyházi intézményekét is közgazdasági intézkedésekkel akadályozzák meg és ezért a párt ismételtlen a belügyminiszterhez fordul orvoslás végett.

Az ülés, melyen a parlamenti csoport és elnöki tanács tagjai teljes számban jelentek meg, a késő esti órákban ért véget.

Megszűnik az orosz szovjetállam hirhedt titkosrendőrsége

A hadsereg veszi át a GPU hatáskörét. — Jagoda volt népbiztos éhségstrájkjal fenyegetőzött, mire megszigorították a fogságát

Varsóból jelentik: A lengyel lapok moszkvai jelentése szerint Jegorov tábornagynak a GPU vezetőjévé való kinevezése azt jelenti, hogy a GPU eddigi szerepe befejeződött s a GPU, mint olyan, bizonyos mértékben megszűntnek tekinthető. Moszkvában a lakosság abban reménykedik, hogy új korszak kezdődik, a hadsereg döntő befolyáshoz jut és nem en-

gedi érvényesíteni a politikai terror eddigi módszereit. A GPU hatáskörét katonai szervek veszik át. A kémelhárító szervezet és a hadsereg felbomlasztására irányuló törekvések leküzdése sem a GPU hatáskörébe tartozik ezután. Erre a célra külön katonai rendőrséget állítanak majd fel, mely a vezérkarnak lesz majd alárendelve.

Varsóból jelentik: A GPU börtönbe vetett egykori vezére, Jagoda, éhségstrájkjal fenyegetőzik. A lengyel lapok moszkvai jelentése szerint Jagoda nem hajlandó többé vallani Visinszki főügyész előtt és azt követeli, hogy rendeljenek ki más ügyészt a kihallgatás irányítására. Jagoda szerint Visinszki főügyész kicsavarja az ő válaszait s a jegyzőkönyveket egyoldalúan veszi fel, meghamisítva a tényállást. A főügyészt személyes gyűlölet irányítja s ezért nem hajlandó előtte többé vallomást tenni.

— Ha nem küldenek új főügyészt, — mondotta Jagoda, — akkor éhségstrájkba lép. Visinszki főügyész azzal büntette meg a renitens vádlottat, hogy másodosztályú fogollyá degradálta. A vizsgálati foglyokra való beosztását annakidején maga Jagoda találta ki, amikor még teljhatalmu ura volt a GPU-nak. A másodosztályú fogoly nem olvashat, nem dohányozhat cellájában és este hét órakor eloltják nála a lámpát.

A gyomor gácai ellen

egy bevált gyógyszer a „Leopills”

E pilulák rövid használata után már megszűnik a terhes gázképződés anélkül, hogy e szer kellemetlen mellékhatást okozna. Éppen ezért „Leopills” emésztőszernek is ajánlható nehéz ételek fogyasztása után. Minthogy tisztán növényi anyagokból készült hashajtó, a „Leopills” — enyhe és biztos hatása révén — teljesen különbözik a többi kémiai anyagból készült hashajtóktól, amelyek alkalmazása igen gyakran kellemetlen hatást vált ki.

Dobozok 30.- és 80.- leírt minden gyógyszerárban és drogériában kaphatók.

LEOPIILLS

nek adhat akármit. Nem rossz embőr, de el van telve a magáéval.

A vendéglős bólogatott. A jegyző arcára finom mosoly szállt. Elmerengett egy kicsit. Elrepült a pillantása s szeme elé villant a lány arca. A szívére indulat ömlött. Odaütötte poharát az asztalhoz.

— Minő jusson cseni el ez a vén embőr a fiatalok tűnő, szép pillanatait? Hisz az élet fogy! A nap is fölkel, még alászáll. Hamar gyün a homály, az éccaka.

Hirtelen észbe ötlött valami. Megfogta a vendéglős karját.

— Várjon, Krányik úr. Mögtréfáljuk nagyon ezt a vén totyakost. Ide figyeljön. Mikor gyün magának újra bora?

— Hát őszre, könyörgöm. Addig ez ölég.

A jegyző bólintott. — No hát, ha meggyün az új bora, hozunk titokban a borából s azt kóstoltattuk mög vele. Möglássuk, mit szól akkor?

— Ósz elején a vendéglős lóhólva állított be a jegyzőhöz:

— Könyörgöm, jegyző úr, ma hozom be az új bort a vasútról.

— Jó. Öszt szőjjon mindönkinek, hogy ott lögyenek a borkóstolón.

Kileste, mikor ballag el hazulról Kis Tar Balázs s átszaladt a lányhoz.

— Erzsikém lelköm, adj egy üveggel abból a borból. De egy szót se szőj édsapádnak!

A lány hozta az üveget s a jegyző a kabátja alá dugta. A lány szeme rányílt a jegyzőre s búsan kérdezte:

— Hogy van Lajos!

— Hát... csak mögvan.

— Tiszteltetöm — susogta.

A jegyző szeme elborult. Tekintete belevilant a lány szemébe.

— Majd... Letörlöm én azokat a könnyeket a szép szőmődről.

A jegyző ellopakodott a borral a gazdasági egyesületbe s a vendéglőst jól kitanította.

Estefelé beszólt Kis Tar Balázsnak:

— No, Balázs, nem gyűsz az egyesületbe. Új bor érközött.

Kis Tar Balázs szája köré gögös, gúnyos mosolyt gyűlt.

— Annak a nyavalyásnak a bora! Miféle bor löhet a! A multkor is megjárt!

— Az löhet, de ez a bor jobb, mint a te borod.

Kis Tar Balázs szőtlanul markába fogta a botját. Megindultak. Az egyesület már teli volt. A jegyző intett a vendéglősnek s ez egy pohárban hozta a Kis Tar Balázs borát kóstolni.

— No, ez az a hírső bor? — fogta Kis Tar Balázs a poharat kezében.

Nézte a színét, pislantott. Beleeresztette nyelvét a pohárba, aztán nyelt egyet a borból, még egy kortyot vett a szájába, komolyan, elmerülve pislogott, ivott, aztán az üres poharat maga elé eresztette.

— No? — nézett rá a jegyző pajkosan a vendéglős felé pislantva.

— Hát bor, — dünnyögte Kis Tar Balázs —, azt sem mondom, hogy rossz bor, bár győnge a zamattya, de mi ez az én boromho!

A vendéglős összenézett az jegyzővel. Aztán elfordult s a jegyző alig tudta a nevést elfojtani.

Mikor Kis Tar Balázs felkelt az asztaltól, a jegyző felé fordult:

— Mondanék valamit Balázs, ha megígéröd, hogy nem haragszol mög?

Kis Tar Balázs kíváncsian mozdult a jegyző felé.

— Jól van, hát beszéj.

Félrevonultak az ablakba, a jegyző a szemébe nézett s mosoly játszott az ajkai szélén.

— A magad borát kóstoltad, Balázs.

Kis Tar Balázs hátrahőkölt.

— A magad borát kóstoltad — folytatta a

jegyző. — Kértem belőle egy üveggel, Erzsikétől.

Kis Tar Balázs a halántékáig vörös lett.

— Kifiguráztatok?

— Sönki se tuggya, csak én. Micsoda nevetés lött vóna! Kis Tar Balázs a maga borát lepocskolta. A hírső bort!

Kis Tar Balázs ijedten nézett körül s megrebbenve szólt:

— Csúnyaság, hogyezt töltted!

— Csak azt akartam bizonyítani, — beszélt szelíd arccal a jegyző, hogy mindnyájunkban van gyarlóság. Benned is Balázs.

Kis Tar Balázs homloka gyöngyözött.

— Igéröd, hogy senkinek se szólsz?

— Igéröm, — bólintott a jegyző, — de valamit akarok mondani. Erzsikének ma is könny szállt a szőmibe. Csak ezt akartam mondani. Gyarló embőrok vagyunk mindnyájan. A szív hatalmasabb. A fiatalok szive. A szívbe az érzést a jó Isten önti.

— Gyerünk — mormogta Kis Tar Balázs komoran.

Szőtlanul vágott keresztül az utcán. Vele a jegyző.

Mikor benn letelepedtek, a lány búsan pillantással hozta a bort. Az apja hosszan ránézett az arcára. Töltött, odatolta a poharat a jegyzőnek.

— No igyál. Te kalafaktor!

A poharuk enyhén összecsendült, a jegyző sunyin rápillantott a Kis Tar Balázs arcára.

— Hát azért jó bor ez.

Kis Tar Balázs megenyhülve mondta:

— Mög szép lány a lányom!

A jegyző bólintott.

— E mán igaz!

Mikor újra ittak, Kis Tar Balázs tekintete lassan felkűszott a jegyző arcára, szemébe siklott a pillantása, s mikor a két öreg szem össze-

melegedett, lassan, megrezdülő hangon mondta Kis Tar Balázs:

— Öszt gyűjjon át a Lajos...

Ehunyt Víz Lénárd, a romániai Premontrai Rend legidősebb tagja

Oradea. Saját tud. Váratlan sürgönyhír borította gyászba az oradeai premontrai rendházat. Víz Lénárd premontrai tanár, aki a napokban utazott Budapestre, orvosi gyógykezelésre, tegnap éjszaka 74 éves korában hirtelen meghalt.

Víz Lénárd 1863-ban született a veszprémi megyei Mező-Komáromban. 1884-ben lépett a Premontrai Kanonokrend tagjai közé. Tanári működését Kassán kezdte, majd 1890-ben pappá szentelték. 1892-ben pedig az oradeai főgimnázium tanára lett.

Három évtizeden át dolgozott fáradhatatlanul az ifjúság nevelésén, mint a latin-görög nyelv és irodalom, természetrajz stb. előadója. Szívvel-lélekkel adta át magát ennek a nemzedéknek nevelő eszménynek, magáért az ideálért dolgozott. 1922-ben, 30 éves tanári jubileuma alkalmából a tanuló ifjúság lelkes ünneplésben részesítette, de ő távollattartotta magát az ünnepteléstől, mert ismeretlen munkása akart maradni hivatásának.

Miután a gimnáziumban megszaktak a tanítások, lankadatlan munkaereje kielégülést kívánt: vezette az oradeai és sanmartini rendházakat, mint gondnok és házfőnök, valamint igazgatója volt a Félix-fürdőnek. Legutóbb pedig egészen haláláig belső tanácsosa volt az előjárásnak. Közvetlen egyénisége, szeretetreméltósága és derűs kedélye mindenki előtt egyaránt kedvelté tett. A közelmúltban mindjogban gyengülő szíve és az érvi bajok kínozták. Hónapokkal ezelőtt súlyos operációnak vetette magát alá, de éppen ezekben a napokban adta tanujelét lelkijének: előrehaladott kora ellenére mindennap elmondta szentmiséjét, szenvedéseit pedig senkivel sem közölte.

Szívének lassu gyengülését siettetették azok a megpróbáltatások, melyek az utóbbi időben oly nyomasztóan zúdultak Rendjére és érezte, hogy komoly gyógyulást kell keresnie. Néhány nappal ezelőtt Budapestre utazott, hogy ott kezeltesse magát, de még mielőtt erre sor kerülhetett volna, az isteni Gondviselés magához szólította.

Halálának híre váratlanul jött és mély megrendülést keltett, mert Víz Lénárd személyében egy nagy nevelő és öntudatos pap hagyta el örökre a Premontrai Rendet.

Városszerte nagy ismeretségek örvendett, nagyszámú barátai és volt növendékei hálás kegyelettel fognak megemlékezni róla.

Temetéséről értesítés még nem jött, valószínű azonban, hogy Budapestről szülőföldjére Mező-Komáromba szállítják és ott fogják eltemetni családjá mellé.

Török államiériaiak ünneplése Belgrádban

A török miniszterelnök arról szólott, hogy a kisanant és Balkán-szövetség békepolitikája új barátságok irányában fejlődik

Belgrádból jelentik: *Mariora* anyakirályné hétfőn délelőtt teát adott *Inomü* török miniszterelnök tiszteletére. Este *Stojadinovics* miniszterelnök adott diszebedet a török miniszterelnök és külügyminiszter tiszteletére a gárdatiszti kaszinóban.

Stojadinovics miniszterelnök pohárköszöntője során megemlékezett ankarai látogatásáról, mely — mint mondotta — megerősítette Törökország erejébe vetett hitét, s a török köztársaságot és Jugoszláviát egyesítő őszinte, reális barátságot. Hangoztatta, hogy ez a mostani látogatás kifejezése annak a kívánságnak,

hogy folytassák a békés, építő politikát, amelyet a Balkán-szövetség keretein belül kezdeményeztek és amelyet a kisanant szerencsésen megvalósít. A két ország elegendő módon beigazolta, hogy kívánja az őszinte és határos együttműködést szövetségeseivel, a tartós béke fenntartását pedig minden szomszédjával, kivétel nélkül. A két állam képviselőinek összefüvetele — úgymond — valóban a békéhez való hozzájárulást és szerencsés eseményt jelent mindazoknak szemében, akik a békét őszintén óhajtják.

Izmet Inomü török miniszterelnök válaszában hangoztatta, hogy mindent megtettek a békéért. Örömmel állapítja meg, hogy Balkán-szövetség fejlődésteljes lendületben van és olyan tényező, melynek tevékenysége mindig reménykedést hozott a nyugtalanságok időszakában.

A jó egyetértés és béke politikája nem kizárólagos — mondotta a továbbiakban. — Lehetővé teszi azt, hogy később megszerzendő barátaink is csatlakozzanak hozzá. E gondolatkörbe tartozik az a két egyezmény, amelyet Jugoszlávia oly szerencsésen megkötött két szomszédjával, amelyekkel Törökország is baráti viszonyt tart fenn. A szövetségünk tagjait összefűző érdekek olyan kölcsönös bizalmi légkört teremtettek, amelyet soha disszonáns hang nem zavar külpolitikánk irányításakor.

Három megye magántisztviselőinek megszervezését tervezi az aradi magántiszt- viselők egyesülete

Arad. Saját tud. Az aradi Magántisztviselők Egyesülete (AFPA) rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek keretében elhatározta hogy működési körét Aradon tútra is kiterjeszti. Az egyesület központja a módosított alapszabály értelmében továbbra is Aradon lesz, mozgalmat kezd azonban Hunedoara, Alba és Tarnava Mica megyék területén is az ottani magántisztviselők megszervezése érdekében. Ez a lépés azt célozza, hogy az aradi munkakamara körzetébe tartozó tisztviselők szervezete

megegyesüljön s a megerősödött szervezet hatósabban képviselje minden téren a magántisztviselők érdekeit.

A rendkívüli közgyűlés befejeztével az egyesület megtartotta rendes évi közgyűlését, amelyen *Mosoiu* Victor elnök beszámolt az elmúlt év tevékenységéről. A beszámoló után sor került az új tisztikar megválasztására, amelynek során az egyesület elnökévé ismét *Mosoiu* Victort, az aradi munkakamara elnökét választotta.

Megalakult Clujon a Magyar Párt magántisztviselői szakosztálya

Cluj. Saját tud. Megalakult a Magyar Párt magántisztviselői szakosztálya. Az alakuló gyűlés a *Minerva* könyvkiadó vállalat dísztermében folyt le. Dr *Vékás* Lajos elnöki megnyitójában üdvözölte az összegyűlt magántisztviselők és magántisztviselőnök tömegét, röviden vázolta a szervezkedés célját és nagyjelentőségét.

— Ez nemcsak kari érdek. — jelenti ki dr *Vékás*. — hanem az egyetemes magyarság érdeke is. A magántisztviselők csak úgy védhetik eredményesen a jogaikat, ha magántisztviselői szakosztályba tömörülnek. Az egyeség — erő. — fejezi be a beszédét.

Az elnöki megnyitó után a szervezőbizottság előadója, dr *Görög* Ferenc cégjegyző ismertette a tisztviselőosztály helyzetét, majd beszéde végén határozati javaslatot olvasott fel, amelyben kérte, hogy a közgyűlés mondja ki a magántisztviselői szakosztályának megalakulását a Magyar Párt keretében, amely egy táborban tömöríti az eddig szervezetlen magyar kisebbségi tisztviselőosztályt. A közgyűlés nagy lelkesedéssel mondja ki a megalakulást és a következő tisztikart választották: Elnök: dr *Görög* Ferenc. Alelnökök: *Botos* János hirlapíró,

szövetségi titkár, dr *Bidermann* Jenő banktisztviselő. Titkár és jegyző: *Fazekas* Dénes, banktisztviselő. Elnökségi tagok: *Némethy* Endre, *Vita* Sándor és *Kolcza* János. Ezenkívül megválasztottak harminctagu választmányt, végül az elnök zárószavai után lelkes hangulatban szétoszlott az alakuló közgyűlés.

Dr Pál Gábor képviselő tájékoztatója a kötelező katonai előkészítő oktatásról

Mercurea-Ciuc. Saját tud. A katonai előkészítő (premiliteris) oktatásra kötelezett ifjak és szülők teljes tájékoztatásában vannak afelől, hogy az előkészítő oktatáson való részvétel kötelezettsége milyen életkorban kezdődik és meddig tart és hogy milyen címen lehet mentességet igénybevenni és emiatt napirenden vannak a súlyos bírságok és a nyomában járó foglalkozások, végrehajtások. Erre való tekintettel olvasóink tájékoztatására megkérdeztük dr *Pál* Gábor orsz. képviselőt, aki a következő tájékoztatást nyújtotta:

— A katonai előkészítő oktatás kötelezettsége — mondja *Pál* Gábor nyilatkozata — kezdődik azon év november 1-én, melyben az ifjú betölti 18-ik életévét és végződik azon év november 1-én, melyben betölti 21-ik életévét.

Ha azonban a rendes katonai szolgálatra besorozottnak bevonulása nem november 1-re rendeltek el, hanem korábbi időponttal veszi kezdetét, úgy az előkészítő oktatás a katonai szolgálatra való bevonulásig tart.

Mindazon ifjak, akik a katonai szolgálat alól mint családfenntartók felmentést nyernek, vagy akik a katonai szolgálat teljesítésére — betegség, vagy testi fogyatékoság esetén kívül — törvényes halasztást kapnak, úgyszintén azok, akik mint feles számmal besorozottnak tartatnak nyilván, kötelesek részvenni a premiliter oktatáson mindaddig, amíg azon évfolyam, melyhez tartoznak, rendes katonai szolgálatát végzi. Ha azonban ezek közül valaki elveszíti a felmentéshez vagy halasztáshoz való jogot, vagy töröltetik a felelőszámok közül és rendes katonai szolgálatra behivatik azelőtt, mielőtt évfolyama elbocsátatna, úgy a bevonulással egyidejűleg a premiliter kötelezettsége megszűnik.

A községi előjáróságok évente összeírják mindazon ifjakat, akik a következő év végéig be fogják tölteni 18. évüket. Amikor a járásorvos az összeírtakat községenként megvizsgálja, amit mindig kihirdetnek, akkor kell jelentkezni azoknak, akik olyan betegségben vagy testi hibában szenvednek, ami a katonai előkészítő oktatásra alkalmatlanná teszi vagy annak elhalasztására okul szolgálhat. A járásorvos vizsgálata és a bizonyítvány ingyenes és bélyegmentes. A járásorvos bizonyítványát a megyei főorvos és egy katonai orvos felülvizsgálja, szintén díjtalanul. A mentességre vagy halasztásra jogosító bizonyítvánnyal akkor kell az ifjúnak jelentkeznie, amikor évfolyama az előkészítő oktatást megkezd.

Elsőáldozati emlékképek, két színben, csinos, izlőses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lei.

Igazán szép, igazán olcsó
ajándék

Jézus neked élek!

című legkedveltebb gyermekimakönyv
ára olcsóbb lett, csak 32 lei. Igen
szép és csinos, egészségvonkötés,
arany nyomással. Minden 10 példány
után egy ingyen példány!

Kapható

Beszerezhető. Kiadóhivatatalunkban.

A húsvétidő három nagy egyháztörténelmi eseménye

Második közlemény XI. Pius pápa legújabb körleveleiről.

Az Apostoli Szentszék tanítása a német pogányság ellen

A német birodalmi katolikus egyház helyzetéről kiadott pápai körlevélnek különös érdekessége az, hogy eredeti első szövege német nyelvű, az „Osservatore Romano”-ban is ezen a nyelven jelent meg első helyen, s utána következik az olasz nyelvű fordítás. Ehhez képest a körlevél elnevezése is az eredeti német szöveg kezdő szavai szerint történik: „Mit brennender Sorge.” A vatikáni hivatalos lap is ezzel az elnevezéssel idézi, s a hozzánk érkezett francia egyházi lapok is ekként jelölik meg a körlevél címét. A bécsi „Reichspost” ki is emeli, hogy első eset a pápai körlevelek történetében a német nyelvnek ilyen előre helyezése. Mindenesetre sokatmondó jelképeség van benne: a világegyház ezzel mintegy példát mutat az egyes népek nyelve iránti gyöngédség és figyelem tekintetében.

A „Mit brennender Sorge” körlevél a bevezető és befejező részeket kivül 11 fejezetből áll, melyeknek külön címzése van. Ezeket a fejezetcímeket az alábbi ismertetés részletcímek között idéző jelbe foglaljuk.

Bevezető rész.

A körlevél megszólítása ez: „A főtisztelendő testvérekhez, Németország érsekeihez és püspökeihez és a többi főpásztorokhoz, kik békében és közösségben élnek az Apostoli Szentszékkel, a német birodalmi katolikus egyház helyzetéről.” Ezután kezdődik a bevezető rész azzal a kifejezéssel, hogy: „Mit brennender Sorge” — égő gonddal és növekvő megütközéssel szemléli a Szentatyá már hosszú idők óta a mind súlyosabb sérthetőséget, melylyel a Szent Bonifác által megtérített német nép között az egyházat illetik. A német püspököknek legutóbb a pápa betegágyánál tett látogatása se kevesbitelte a gondot, habár a püspökök a németek hithűségéről jó híreket hoztak, s egyúttal a népek és hazájuk iránti szeretetüktől eltelve mérsékelten szólottak is a fájdalmas és beteg jelenségekről. A pápa hálaadással kiáltott fel az Istenhez azért, hogy a hűségesek az igazság útján haladnak. Azonban a ráterhelődő súlyos felelősségben kötelességének látja, hogy az aggasztó valóságokat is az egész keresztény világnak föltárja, s hálaadásához Szent Péter apostol II-ik levele 2-ik részének ezt a mondatát is hozzátegye: „Pásztori szolgálatunknak nincs nagyobb bánata és keserőbb fájdalma, mint mikor azt halljuk, hogy sokan elhagyják az igazság útját.”

1. „A birodalmi konkordátum”

Romboló vallásharcok viharfelhője a láthatáron.

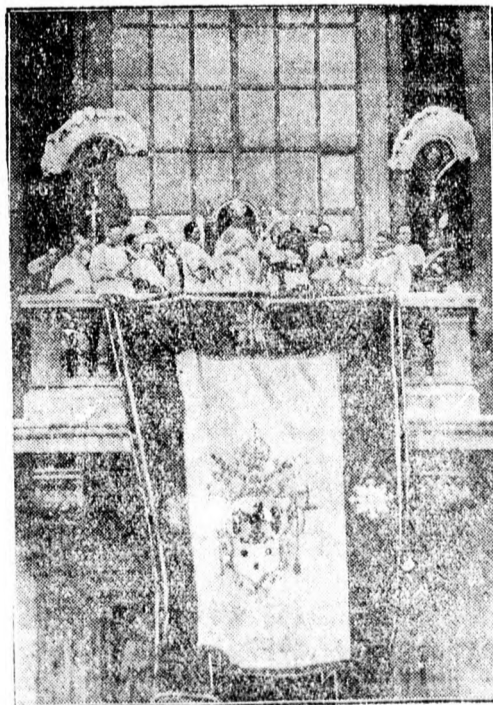
A körlevél első fejezete elmondja, hogy 1933 nyarán a birodalmi kormánnyal a Szentatyá azért kötött konkordátumot, mert egyrészt az egyház üdvös küldetése betöltésére Németországban biztosítani kívánta a szabadságot, másrészt a német nép jóléte és békés fejlődése érdekében is lényeges szolgálatot akart teljesíteni. Ha a legjobb szándékkal elültetett békefa mégsem hozott olyan gyümölcsöket, amilyent a Szentatyá a német nép érdekében óhajtott volna, enniatt a felelősség nem az egyházat terheli. Az elmúlt évek tapasztalata teljes világossággal tárja föl azt, hogy ki a hibás.

— Föltárja a mesterkedéseket, melyek kezdet óta csak a megsemmisítő harc célját ismerték. A szántóföld barázdáiban, hol Mi az őszinte béke magvait akartuk megfogantatni, mások elszórták — mint a Szentírásban (Máté 13, 25) jelzett „ellenséges ember” — azokat a

konkolymagvakat, melyek a bizalmatlanság, a békétlenség, a gyűlölet, a rágalmozás dudáit temették, s ezernyi titkos és nyílt forrásból táplálták és minden eszközzel kidolgozták a Krisztus és Egyháza elleni ellenségeskedést. Órájuk, egyedül órájuk, valamint az ő titkos és nyílt védnökeikre esik a felelősség, hogy a béke szivárványa helyett a romboló vallásharcok viharfelhője mutatkozik Németország láthatáron.

A Szentatyá fáradhatatlanul figyelmeztette a német nép felelős vezetőit. — mondja tovább a körlevél, — hogy az ilyen áramlatok elősegítése, „amennyiben az hivatalosan történik”, a szerződési hűség iránti bizalmat megöli. Egyházi részről minden magatartásra nézve a konkordátum iránti hűség volt a törvény. „Azonban — folytatja tovább — megütközéssel és legbensőbb visszatetszéssel kellett megállapítanunk, hogy másik oldalon a szerződés félre-magyarazása, megkerülése, aláírása, végül többé-kevésbé a szerződés nyílt megszegése volt az, ahogyan az ügykezelések iratlan törvényével szemben eljártak.” Ezzel szemben a Szentatyá részéről tanusított mérséklet nem gyöngeség volt, hanem abból a megfontolásból történt, hogy a gyomdudvával együtt ki ne lépjék az értékes növényt is.

— Még ma is, mikor a konkordátum által védett hitvallások iskolák ellen nyílt harc folyik, s a katolikus nevelésre vonatkozó választási jogot elnyomták és így az Egyház számára különösképpen lényeges életterületen a helyzet megrázó komolysága, s a hívő keresztények példátlan lelkiismereti megpróbáltatása mutatkozik: a lelkek üdvéért való atyai gondunk azt tanácsolja, hogy ne hanyagoljuk el a még meglévő, bár igen csekély lehetőséget, mely a szerződési hűséghez való visszatérést és a főtisztelendő püspöki kar óhajának megfelelő elrendezést hozhat létre. Fáradhatatlanul folytatni fogjuk, hogy népek vezetőinél a megsértett jog védői legyünk. Egyszerűen lelkiismeretünknek és lelkipásztori hivatásunknak engedelmességgel, — az azonnali siker vagy sikertelenség gondja nélkül, — ellenállunk annak az irányzatnak, mely az írásba foglalt jogot nyílt vagy leplezett hatalommal megfojtani akarja.

XI. Pius pápa az idei húsvét vasárnapján áldást oszt a Szent Péter templom erkélyéről.

A legkeményebb szakállt is gyorsan megpuhítja a

A továbbiakban azt mondja a pápa, hogy irásával most nem a szerződés ügyében, hanem a megtámadott hit dolgában akar szólni. Mert a megpróbált népek kétszeres joga van ahhoz, hogy az igazság szavát hallja és lelki megerősítést kapjon.

2. „A tiszta Istenhit”

Nem szabad a faj, a nép, az állam jelenségeit isteníteni.

A pápa először is a hamisítatlan Istenhit megtartására figyelmeztet, mely minden vallásnak első és pótolhatatlan alapja.

— Nem az az istenhívő, aki az „Isten” szavát szónokiasan használja, — hanem csak az, aki ezzel a fenséges szóval az igazi és méltó Isten-fogalmat kapcsolja össze. Aki pantheisztikus ködösségben az Istent a világmindenség-gel azonosítja, az Istent világiasítja és a világot isteníti, nem tartozik az istenhívők közé. Aki valami állítólagos ősgermán előírásu elképzeléssel a komor személytelenségű sorsot a személyes Isten helyére tolja, tagadja az Isten bölcsességét és előrelátását, mely „a világot egyik végétől a másikig erőteljesen és jóságosan kormányozza. (Bölcsesség könyve 8, 1.) és mindent jó véghez vezet.

— Aki a faj, vagy a nép, vagy az állam, vagy az államforma jelenségeit, továbbá az államhatalom hordozóit, vagy az emberi közösségalakulatok egyéb alapértékeit — melyek a földi élet rendjén belül lényeges és tisztelendő helyet foglalnak el — ebből az ő földi értékfokozatukból kiemeli, őket mindennek a legmagasabb szabályává teszi, sőt vallási értéket is tulajdonít nekik és őket istentisztelettel isteníti, az ilyen felforgatja és meghamisítja a dolgoknak Isten által alkotott és parancsolt rendjét.

Ovakodni kell, hogy Isten nevével akár szóban, akár írásban visszaéljenek.

— Ez az Isten mindenek fölött álló hatalommal adta az ő parancsait. Ezek a parancsok időtől és tértől, országtól és fajtól függetlenül érvényesek. Mint ahogyan Isten napja mindenkire rávilágít, aki emberarcot visel, éppogy nem ismer az ő törvénye semmi előjogot és kivételt. Egyenlő mértékben áll az ő parancszoval alatt kormányzó és kormányzott, koronázott és koronázatlan, magas és alacsony, gazdag és szegény. Az ő teremlőjoga totalitásától folyik magához mérten az ő engedelmeségi totalitásra vonatkozó igénye úgy az egyénnel szemben, mint a közösségek minden alakulata iránt. Csak fölületes szellemek tudnak olyan tévtanokat elfogadni, hogy valamely nemzeti Istenről és nemzeti vallásról beszéljenek. Csak ilyenek képesek olyan hiu kísérletre, hogy Istent, az egész világ alkotóját, minden nép királyát és törvényhozóját, kinek nagysága előtt a nemzetek oly kicsinyek, mint a

vicszöppök a viztartályban. (Izaias 40, 15.) — ezt az Istent egyetlenegy népek, egyetlen fajnak a vérszerinti korlátai közé akarják bebörtönözni.

3. „A tiszta Krisztushit”

Az ószövetségi szentírást nem szabad számúzni a templomból és iskolából!

— Semmi Istenhit nem tud állandóan és hamisítatlanul fennmaradni, ha nem támaszkodik a Krisztusban való hitre, — mondja tovább a pápai körlevél.

Aztán kifejti, hogy az ószövetségi szentírásban adott isteni szavak ígérték meg Isten teljes kinyilatkoztatását Fiának emberré válásában. A kinyilatkoztatás fokozatos kifejlődéséhez képest az előkészítő idők felett még ködösség lebeg. Sok végtelenül magas és nemes jelenség mellett visszatükröződik az ószövetségi választott nép történetéből a közönséges és elvilágiasodás is. Azonban az előítéltségtől el nem vakult szemek meglátják, hogy az emberi tökéletlenségekből, melyekről a bibliai elbeszélések szólnak, hogyan tör fel Isten ragyogása. Eppen az ilyen, gyakran sötét háttérből nő fel a megváltás tana olyan örök távlatok felé, melyek utmutatón, intően, megrázóan és fölemelően hatnak egyszerre. Csak vakság és fölületesség zárhatja be a szemét az olyan üdvös nevelő hatások elől, melyek az Ó-Testamentumban foglaltak.

— Aki a bibliai történeteket és az Ó-Szövetség tanító bölcsességét a templomból és iskolából számúzni akarja, az káromolja Isten szavát, káromolja a Mindenható megváltási tervét, s a szűk és korlátolt emberi gondolkodást teszi bírónak a világ történelmének isteni kitervezése fölött. Megtagadja a hitet az igazi Krisztusban, ki emberi természetét abból a népből vette, mely őt a keresztre feszítette. Az ilyen megtagadó értelmetlenül áll Istenfiának a világdramája előtt, ki fölfeszítőinek szentségtörő tényével szemben a maga megváltó halálának áldozatot hozó isteni tényét állította, s ezzel az Ószövetséget befejezte, teljessé tette és Újszövetséggel megkoronázta.

A pápai körlevél aztán azt fejt ki, hogy Jézus Krisztusban az isteni kinyilatkoztatás elérte a maga telőpontját, s most már végérvényes és mindörökre szóló. Ez a kinyilatkoztatás nem ismer emberkézből való utánképzéseket, se pótlásokat és önkényes kinyilatkoztatásokkal való felváltásokat, mint amilyent egyesek a vér és faj mithoszával akarnak végbevenni. Krisztussal a megváltás munkája teljessé lett, a bűn uralma szétlötört, s Krisztus megszerzte a kegyelmet, hogy Isten gyermekei lehessünk.

— Ha akar a föld minden tudománya, képessége és külső hatalma gyűl is össze egy emberben, az se tud más alapokat adni, mint amiket Krisztus lerakott. (I. Cor. 3. 11.) Aki az Isten és teremtménye, s az Istenember és embergyermek között látogató lényekülönbséget szentségőrő félreismeréssel úgy akarja betölteni, hogy egy halandót — legyen az minden idők legnagyobbja — Krisztus mellé állítani, sőt még fölébe és ellene is mer vinni, az olyan megérdemli, hogy hamis prófétának mondják.

4. „A tiszta hit az Egyház iránt”

Erősítő szavak a kitérésre kényszerítő hatalmaskodások ellen.

A Krisztus-hit tiszta és hamisítatlan fenntartója az Egyház. A pápai körlevél így ír róla:

— A Megváltó által alapított Egyház egyúgy — minden nép és nemzet számára. Kupolaépítménye alatt, mely mint Isten égboltja, az egész földre rávelődik, helye és otthona van minden népek és minden nyelvnek. Tér van ott minden egyes egyén és népközösség számára, hogy a teremtő és megváltó Isten által behelyezett különleges tulajdonságokat, képességeket, feladatokat és hivatásokat kifejtthesse. Az Egyház anyai szíve eléggé

bő és nagy, hogy az ilyen sajátos jellemek és tehetségek isteni akarat szerinti kifejlődésében inkább a változatok gazdagságát lássa, mint az elkülönülések veszélyét. Az Egyháznak öröme telik az egyesek és népek szellemének magas színvonalában.

A különbségek fejlődési szabadságának az Egyház egységében van meg Isten által rendelt hatása. Az Egyház a maga isteni küldetését emberek között és emberek útján teljesíti, s így az emberi tökéletlenségek fájdalmas megnyilatkozásai is előfordulhatnak benne. Aki azonban a hit és élet, a szó és tett, a külső magatartás és belső érzület közötti eltéréseken, az ezek miatt támadó és elítélendő hibákon kívül azt is meg nem látja, hogy mennyi igazi erényre törekvés, áldozatkészség, testvéri szeretet és hősiesség szentségi életirány élt és hatott az Egyház útján, az sajnálatos vakságot és igazságtalanságot árul el. Az ilyen a maga érdekei szerinti társaságokra nem alkalmazza azt a szigorú mértéket, amilyent gyűlöletből az egyház ellen alkalmaz. Különben pedig úgy papokra, mint világiakra áll az a követelmény, amit az egyház előír, hogy kérlelhetetlen lelkiismeretvizsgálattal és megtisztulással, fáradhatlanul törekedjenek az érzésekben és cselekedetekben való megújulásra. A kétségek, tévedések és szellemi tanácstalanságok mostani korszakában így tud az emberiség meggyógyulni.

— Minden valódi és tartós megújulási mozgalom végsősorban a megszentüléstől függ; az emberektől, akik az Isten és az embertársak iránti szeretettől felgyulva, buzgólkodnak az élet tökéletesítésén. Ahol azonban az újítási buzgalom nem a személyes lélektisztulásból született, hanem szenvedélyes fölgerjedésnek volt a kifejezése és kitérése, ott nem ritkán kiindulási pontja lett a tévutaknak, melyek végzetesebbek voltak, mint a bajok, melyeket helyrehozni akartak.

A körlevélnek ez a fejezete végül is arra utal, hogy Németországban mind erősebb lesz egyes vidékeken azok hangja, akik az Egyházból való kilépést sürgetik. A sürgetők közt olyanok is vannak, akik hivatali helyzetük útján azt a benyomást akarják kelteni, mintha ezzel az egyház-elhagyással és a Krisztuskirály ellen így végbevitt hűtlenséggel, a ki-

lépők különösen meggyőző és érdemtelen formában nyilvánítanak meg a jelenlegi államhoz való hűségvállásukat. Leplezetlen kényszereszközöket, gazdasági és polgári hátrányokat is alkalmaznak, s különösen a katolikus hivatalnokosztályra esnek rá, hogy egyházuk elhagyására rábírák. A pápa atyai részvétellel van a kényszerítés alá vett hívők iránt, akik az Egyház és Krisztus iránti hűségükért olyan drága árat kell hogy fizessenek.

— Azonban — mondja körlevél — itt olyan ponthoz érkeztünk, ahol a legvégű és legmagasabb rendű érdek, a lélek üdvössége, annak a megmentése vagy megsemmisítése van szóban, tehát a hívőnek egyetlen útja csak a hősiesség. Ha a kísértő, vagy elnyomó hozzájön, hogy Judásvásárlással az Egyházból való kilépésre bírja, akkor a hívő még nehéz földi áldozatok árán is csak a Megváltó szavával válaszolhat: „Távozz tőlem Sátán, mert írva van, hogy egyedül az Istent imádd és csak neki szolgálj.”

Akik látszólagos kilépéssel akarnak a nyomások elől kitérni, azokra is a pápa szava az, hogy ezzel hűségüket mégse őrzik meg az Egyház iránt. Ezekre is áll az, amit Lukács evangéliuma (12. 9.) szerint mondott Krisztus: „Aki engem megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom Atyám előtt, aki az égben van.”

5. „Tiszta hit a római püspök elsőségében”

A nemzeti egyház csábképe ellen

A pápai körlevél e fejezetben kifejti, hogy a Krisztusban, az Egyházban és a római püspök elsőségében való hit megszentelt összefüggésben van egymással. A valódi és törvényes tekintély mindenütt köteleke az egységnek, védelem a szétesés ellen és a jövő biztosítása. A körlevél aztán így folytatja:

— Ha emberek, akik nem egyszer egységesek a Krisztus iránti hitben, egy német nemzeti egyház vágyát és csábképét tárják elétek, úgy tudjátok meg: mindez nem más, mint Krisztus egyetlen egyházának a megtagadása, nyilvánvaló elszakadás az egész világra szólóan adott missziós parancsától, melynek csak egy világegyház tud megfelelni.

6. „Szent szavak és fogalmak értelmét nem szabad kiforgatni”

A hit más, mint a nép jövőjében való bizalom.

A körlevél felsorol egyes vallásos alapfogalmakat, melyeket a világias használat kiforgatott értelműkből.

— A „kinyilatkoztatás” keresztény értelemben Isten szava az emberekhez. Ehhez hasonló szót használni a vér és faj „sugalmazása”, vagy egy nép történelmének „kisugárzása” fogalmára, mindenesetre zavarkeltő.

— „Hit” a biztos igaznak-tartása annak, amit Isten kinyilatkoztatott és az Egyház által

hívésre elénk ad: „az erős meggyőződés a láthatatlan dologról.” (Zsidókhöz intézett levél 11. 1.) Az örvedetes és büszke bizalom a nép jövője iránt, mely mindenkinek drága, valami egészen mást jelent, mint a vallásos értelemben vett hit. Az egyiket a másik ellen kijátszani, egyiknek a másikkal való helyettesítését akarni és még azt is követelni, hogy a meggyőződéses keresztény a másikat „hívő”-nek ismerje el, — mindez üres játék a szavakkal, vagy tudatos elhomályosítás, vagy még rosszabb.

— „Halhatatlanság” keresztény értelemben az ember továbbélése a földi halál után, személyes különnyként — az örök jutalomra, vagy az örök büntetésre. Aki a „halhatatlanság” szavával népének további együttes életét s ezen a földön határozatlan ideig tartó jövőjét akarja jelezni, az kiforgatja és meghiusítja a keresztény hit egyik alapigazságát.

A körlevél még az „eredeti bűn” fogalmát védi az olesó gunytól, s Krisztus keresztjének a nevével attól, hogy megbotránkoztatásokra használják. Az „alázat”-ról pedig ezt írja:

— „Alázat” az evangélium szellemében és ima Isten segítő kegyelméért, ez mind nagyon jól összeegyeztethető az önbecsüléssel, az ön-bizalommal és a hősi erkölccsel. Krisztus egyháza, amely minden időközön keresztül egészéni a legutóbbi jelenidőig több hitvallót és önkéntes vértanút adott, mint akármelyik más erkölcsi közösség: nem szorult rá, hogy mások részéről kioktatást kapjon a hősi érzésről és a hősi teljesítményekről. A visszatetsző fölületesség saját magát gunyolja ki, mikor a krisztusi alázatról úgy beszél, mint önlealacsonyításról és hősiellen magatartásról.

(A 7-ik és további fejezet a következő számban.)

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

április 30-tól május 10-ig.

50%-os utazási kedvezmény

Vizummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 leiert, valamint díjtalan felvilágosítás kapható az **Európa utazási iroda Banca Dacia, Oradea, Bd. Regele Ferdinand No. 9.** és a **Wagons Lits-Cook iroda** összes fiókjainál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 600, félévre 400
negyedévre 210, egy óra 70 lejt.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.

Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felelős szerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

UJABB JÓ HIR A VATIKÁN BÓL. Rómából jelentik: XI. Pius pápa egészségi állapota annyira javult, hogy kezelőorvosai megengedték neki a szokásos autóséták megkezdését a vatikáni kertekben. Ezek az autóséták azelőtt a Szentatya megszokott napirendjéhez tartoztak, de a múlt év novembere óta teljesen elmaradtak volt.

Tanácskoznak a megyefőnökök. Bucuresti. Saját tud. Tatarescu miniszterelnök a prefektusokat április 15-re értekezletre hívta össze Bucurestibe. A közigazgatási választással kapcsolatos időpontokat is megállapítják ezen az értekezleten. Egyelőre csak annyit tudni, hogy Ciuchan május 25-én lesz a közigazgatási választás.

ÁPRILIS 22-ÉN KEZDŐDIK AZ ISKOLÁK HUSVÉTI SZÜNETE. Bucuresti. Saját tud. A népnevelésügyi miniszter közli, hogy a husvétii szünidő az ország összes iskoláiban április 22-én kezdődik és május 11-én ér véget.

Elhunyt plébános. Timisoara. Saját tud. A jugoszláviai Fehértemplom 71 éves korában elhunyt Geiger Alajos nyugalmazott plébános. Annakidején Timisoarán is működött, mint kaplán és hitoktató, majd egy évtizeden át buzgó és tevékeny spirituális volt a Miasszonyunkról nevezett iskolánövérnek anyaházának.

Nagyarányu utcarendezési tervek foglalkoztatják Cluj városát. Cluj. Saját tud. A város időközi bizottsága az idei költségvetésbe 28 millió lejt irányzott elő utburkolási célokra. Az utcaiközvetési munkálatok rövidesen megkezdődnek. Ez évben a városi tanács nemcsak a villatelek utcáinak a rendezését fogja intézni, hanem néhány sűrűn lakott külvárosi utcát is kiköveztet. Tizenkilenc utcát fognak ez évben kiköveztetni, sőt a Magyar Színház előtti teret és a Mihai Viteazul teret is, amely eddig a legelhanyagotabb része volt a belvárosnak, rövidesen rendezésbe kerül.

UJABB PÁSZTORLEVELÉL A NEMETORSZÁGI HITVALLÁSOS ISKOLÁK ÜGYÉBEN. Berlinből jelentik: Berlin katolikus templomaiban vasárnap délelőtt Preysing, berlini püspök két pásztorlevelét olvasták fel. Az elsőben a püspök tiltakozik bizonyos rendszabályok ellen, amelyek szerint az iskolásgyermekeknek hetenként csak egyszer lehet templomba menniük és nem látogathatják az egyházi vezetés alatt álló óvodákat és napközi otthonokat. A másik pásztorlevelében a püspök felszólítja a szülőket, folytassák a küzdelmet a hitvallásos iskolák fenntartása érdekében.

A timisoarai bejelentőhivatal a rendőrség veszi át. Saját tud. Evekkel ezelőtt a bejelentőhivatal a város vette át, miután annak költségeiről amugyis gondoskodott. Fennálló újabb törvényes intézkedésekre való hivatkozással azonban a rendőrség most kérte, hogy ennek a hivatalnak a vezetését újra adják vissza. A városi vezetőség, értesülésünk szerint, a hivatal átadása mellett döntött.

Kötelező az ujjlenyomat-rendszer. Oradea. Saját tud. Az ügyészség a közönség óhajának eleget téve, emlékiratban fordult a bucuresti központi bünyügyi nyilvántartó hivatalhoz, hogy az ujjlenyomat-rendszert helyezték hatályon kívül és az utlevelekhez szükséges bizonyítványokat továbbra is ujjlenyomatok nélkül állíthatják ki. A felfolyamodásnak nem volt kellő eredménye és így a kényelmetlen ujjlenyomat-rendszer továbbra is érvényben marad. Mindössze az az enyhítés történt, hogy súlyos betegen fekvő vidékiek részére az ujjlenyomatot az illetékes csendőrségen is fel lehet venni.

Zürichi zárlat. Párizs 19.62 fél, London 21.53 fél, Newyork 439 egynegyed, Brüsszel 73.95, Milánó 23.12 fél, Amszterdam 240.40, Berlin 176.67 fél, Bécs — schilling 81.10, Prága 15.33, Varsó 83.30,

**Náthálás,
Hűlés,
Láz,
Torok és
fej-fájás
esetében**

ASPIRIN

utolerhetetlen hatasu!

A Vatikáni tisztviselők és alkalmazottak hódoló tisztelgése a pápa előtt. Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa a hercegi tereben fogadta a vatikáni tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat, akik a szeretet és hódolat érzelmeit megindultan juttatták kifejezésre a Szentatya iránt. A pápa atyai hangú beszédet intézett a megjelentekhez. A fogadás után — felgyógyulása óta első ízben — gépkocsis sétautat tett a Vatikán területén.

Kiterjedt pénzhamisító társaságot leplezték le Simleul-Silvaniin. Saját tud. A sálajmegyei ügyészség a csendőr-szárnyparancsnoksággal karöltve a napokban házkutatást tartott több simleuli egyén lakásán, akiket pénzhamisítással gyanúsítottak. A házkutatás eredménytelenül végződött és a gyanúsítottak tisztázták magukat a pénzhamisítás vádjáról. Hétfőn Bucurestiből 12 főkapitánysági detektív szállott ki Simleulra, akik ismét házkutatást tartottak a gyanúsítottak lakásán. A második házkutatás meglepő eredménnyel végződött. Orgel József kereskedő lakásán megtalálták a pénzverőgépet. A fővárosi detektívek őrizetbe vették az Orgel-család minden férfitagját, akik között egy rézműves is van. Ezenkívül letartóztatták Aron Lázár, Glück Ábrahámó Zauberer Sámuel, Brod Béla és Glück Géza szállítókát, akik részeseek voltak a hamisításban és a hamispénz terjesztésben. A letartóztatottakat Clujon hallgatták ki. Bevallották, hogy a nyers 250 leies formákat Simleun csinálták, míg a „finomabb kidolgozást” Prodanestiben, Jibou mellett, egy elhagyott olajmalomban hajtották végre. A hamisítványok olyan jól sikerültek, hogy a Nemzeti Bank szakértői is alig tudják megkülönböztetni a „simleuli kétszázötvenest” a valóditól. A hamisításhoz szükséges gépeket Németországból szerezte be a jól szervezett részvénytársaság. Az eljárás megindult ellenük.

Borzalmas vérengzést rendezett egy részeg közrendőr. Brasov. Saját tud. Lucaci Nicolae volt közrendőr, jelenleg fakeskerkedő a napokban mulatozás után ittas állapotban ment haza, Borond téren levő lakására. Felesége szemrehányást tett neki állandó részegsége miatt. Heves szóváltás után Lucaci kirántotta zsebkését, rárohant az asszonyra és 13 szurást ejtett a szerecsentlen nőn. A borzalmas segélykiáltásokra figyelmesek lettek a szomszédok és rendőrt hívtak. Mikor a dühöngő férj meglátta a beható rendőröket, mellbeszurta magát. A borzalmasan összeszurkált asszonyt haldokolva szállították kórházba. A volt közrendőr állapota nem életveszélyes.

**Törzs-
rózsákat**

nagybani vételnél
reklámárak

mellett szállítunk.

Minden más elsőrangú egészséges
ültetvény árjegyzék szerint.

Ambrosi, Fischer és Társai

Aiud, Jud. Alba

A diszközgyűlés lefolyása az odorheiu egyházközség 300 éves jubileumán

Odorheiurol jelentik: Tegnap számunkban beszámoltunk a helybeli római katolikus egyházközség háromszázéves jubileumi ünnepségeiről. Az este 8 órai diszközgyűlés lefolyásáról még a következő részleteket közöljük:

A főgimnázium tornacsarnoka szűknek bizonyult a nagyszámu érdeklődő befogadására. Félkilenckor Sándor Imre főesperes-plébános jelezte a diszközgyűlés megkezdődését, majd Hinléder Fels Akos dr. vezetésével küldött-ség ment a püspök meghívására. Sándor Imre plébános megnyitó beszédében az ünnepség jelentőségét fejtegette, majd üdvözölte a püspököt és felkérte a diszközgyűlés vezetésére.

A jubiláló egyházközséget az albailiai róm. katolikus székeskáptalan nevében Szélyes Dénes prelátnak-kanonok püspökhelyettes, az egyházmegyei igazgatótanács nevében Csipak Lajos dr. kanonok, a Jézus Társaság nevében P. Trefán Leonárd, volt tartományfőnök, a kerületi papság megbízásából Kakucs Ferenc esperes, a volt segédlelkészek nevében Kádár József esperes, a sibiui és fagarasi dékánok képviselőiben Badilla János főesperes, a sibiui papság nevében pedig Biró Ferenc főesperes üdvözölte.

Az üdvözlések után Biró Lajos igazgató ismertette azt a sok levelet és táviratot, amely a jubileumra érkezett. Külön is felolvasta Mailáth püspöknek, továbbá Jaross apát-plébánosnak és dr. Boga Alajosnak, az Egyházmegyei Tanács elnökejének üdvözlő táviratait. Sikeresen szerepelt az ünnepi diszközgyűlésen Erőssné Bálint Julia, aki egy ódát adott elő. Dicséret illeti a sambatesti és az egyházközségi dalárdát, továbbá a Legényegylet szavalókörösét is, amely szintén hozzájárult a diszközgyűlés emelkedett hangulatához.

A diszközgyűlés elhatározta, hogy a jubilárius ünnepség lefolyását albumban örökíti meg. A nagyszabású ünnepséget Vorbuchner püspök zárta be. Hálával adózott az egyházközségnek és az egyesületeknek, amelyek ezt a szép és feledhetetlen jubilárius ünnepséget megrendezték.

HAT INDIAI MAHARADZSAVAL ZÁTONYRA FUTOTT EGY LUXUS GÖZÖS. Kairóból jelentik: A *Withe Ray* luxusgőzös a Szezi-csatornában zátonyra futott. A gőzöshöz hat indiai maharadza is utazik a londoni koronázásra. Az utasokat s a hajó rakományát partra kellett szállítani, magát a kiürített hajót azután levontatták a zátonyról.

* Heves végtagfájdalmakat, bágyadságot, főfájást és kábultságot, mely nálam erősebb meghülésnél (grippa) rendszeresen jelentkezik, évek óta állandó jó eredménnyel gyógyítja az azonnal alkalmazott *Togal-tabletta*.

KOMMUNISTA JELLEGŰ DIÁKSZTRÁJK A LAIBACHI EGYETEMEN. Laibachból jelentik: Az egyetemen diáksztrájk kezdődött. A sztrájk eredetileg az új vizsgaszabályok ellen irányult, később azonban — a *Slovenec* jelentése szerint — kommunista befolyásra, politikai jellegűt öltött. Az egyetemet bezárták.

Elsőáldozási emléképek

két színben, csinos, izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm) ára 2⁵⁰ lei, a kisebb méretűek (14×23 cm.) ára 1⁵⁰ lei

Postán továbbítják a csempészárut. Baia-Mare. Saját tud. Vasárnap a vasúti állomáson a vámírtások előtt gyanús volt egy Bistritáról Dragos Voda névre, Baia-Marera címzett csomag. Felbontották s száznegyven kiló csempészárut találtak benne. A címzett a bányavárosban ismeretlen.

Hamispénzgyárakat lepleztek le Bucuresti-ben és Clujon. Bucuresti. Saját tud. A bucaresti rendőrség őrizetbe vette Elena Vladutz bucaresti lakost, amikor egy hamis 250 leiest akart elhelyezni. A nő bevallotta, hogy pénzhamisító banda tagja s el is vezette a rendőrközöket cinkostársaihoz, akik egész kis pénzverdét fedeztek fel, amely 100 és 250 leieseket gyártott. Négy pénzhamisítót letartóztattak. A bucaresti rendőrség Clujon is nyomára jutott egy hamis pénzverednek, amely oly sikerült hamispénzeket állított elő, hogy nem lehet őket az igaziaktól megkülönböztetni.

ÉRDEKES BONYODALMAK EGY OSZTRÁK TÁBORNOK BERLINI UTJA KÖRÜL. Bécsből jelentik: Krausz Alfréd, nyugalmazott osztrák gyalogsági tábornok legutóbb Berlinben járt. Mint a külföldi lapok írják, a tábornok Hitlerrel és Göringgel az osztrák hadsereg kérdésében folytatott megbeszélést. Állítólag Krausz Göringnek arra a kérdésére, hogy a német csapatok bevonulása esetén az osztrák hadsereg ellenállna-e, így válaszolt:

— Éppen ellenkezőleg, miniszterelnök úr! Az állítólagos nyilatkozat miatt a bécsi lapok, elsősorban a félhivatalos *Weltblatt*, élesen támadja Krausz tábornokot, aki a támadásokra ügyvédje útján kijelentette, hogy a hadsereg kérdéséről sem Hitlerrel, sem mással nem beszélt és az említett nyilatkozat nem hangzott el. A kormánylapokat a válasz nem elégitette ki és most azt feszegetik, hogy egyáltalában miről tárgyalt a nyugalmazott tábornok Berlinben, amikor semmi megbízatása nem volt.

Megdrágult a Rapid és a kombinált vasúti jegyek ára. Bucurestiből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága a Rapid vonatokra érvényes pótbjegyek árait a gyors-pótszelvényekkel kombinálva a következőkben állapítja meg: 1—100 kilométer I. osztály 123 lei, II. osztály 79 lei, III. osztály 46 lei. 101—150 kilométer 190, 124 és 68 lei. 151—300 kilométerig 258, 160 lei. 301—2300 kilométerig 313, 201 és 112 lei. A gyorsvonati kombinált és mérsékelt pótbjegyek díjszabása: 1—100 kilométerig I. osztály 83, II. osztály 50, III. osztály 33 lei. 150 kilométerig 105, 66 és 39 lei. 300 kilométerig 132, 83 és 50 lei. 2300 kilométerig 187, 116 és 72 lei

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Bándy Mária és Vámszer Géza „Székely táncok”

című, képekkel ellátott nagyszerű könyve országos hírnévre jutott a következő helyeken szerethető be:

Arad: Naményi Erzsébet.
Cluj: Măierla könyvkereskedés, Pityvar szövetkezet.
Mercurea-Ciuc: Vákár és Péter könyvkereskedés, Római Katolikus Főgimnázium.
Ódorhei: Részvénynyomda, Saha Aladár.
Oradea: Őrszem könyvkereskedés, Magyar Lapok könyvosztálya.
Satu-Mare: Reizer János.
Sit-Gheorghe: Klein és Fandrich cég.
Sibiu: Seydl Ferenc könyvkereskedése.
Tg.-Săcăleşu: Turóczy István.
Tg.-Mureș: Révész Béla és Révész Ernő.
Timișoara: Polacsek és Moravetz könyvkereskedők.
Turda: Fűssy József.
Zalau: Șeress Samu.
A csinosan kiállított könyv ára 60 lei.

Április 25-én tisztújító közgyűlést tart a Magyar Párt baia-mare-i tagozata. Saját tud. A Magyar Párt baia-mare-i tagozata Révész János elnök halála óta alig adott életjelt magáról. A tagozat vezetői most elhatározták a párt újjászervezését. Értekezletet hívtak össze, amelyen megjelent Inczedy-Joksmán Ödön, a párt központi ügyvezető elnöke is, aki nagyhatású beszédben fegyelmzésre és összetartásra buzdította a tagokat. Az értekezleten elhatározták, hogy április 25-én délelőtt fél 12 órakor a Polgári Olvasókörben tisztújító közgyűlést tartanak. Dr. Stoll László elnöke alatt egy héttal feljebböltözöttséget küldtek ki a tisztikar összeállítására, illetve javaslatba hozására.

Kilencvenkét földművest ítéltek el a silistrai kommunista perben. Bucuresti. Saját tud. A silistrai nagy perben, amelyben 338 bulgár földműves állott a bíróság előtt, 92 földművest két-és egyévi börtönrre ítéltek kommunista propaganda vétsége miatt. A többi felmentették. Az elítéltekre még 10—10 ezer lei pénzbírságot is kiróttak, mellékbüntetésként.

Május elsején Satu-Mare-t bekapcsolják a légi forgalomba. Saját tud. A város vezetősége átiratot kapott a légügyi minisztériumból, hogy a repülőtér építését május elsejéig feltétlenül fejezzék be, mivel a jövő hónap elején Satu-Mare-t is bekapcsolják az országos légi forgalomba. A repülőtér elkészítését azonban több körülmény akadályozza. A talaj például olyan vizes, hogy a szakértő bizottság lehetetlenné látta a leszállást. Ezért újabb egymilliókötészezer leies költségelőiránnyal a repülőtér alagsóvezésére pályázatot hirdettek. A város helyesen tenné, ha a repülőtér mellett elhúzóó hegyi utat is rendezhetné, mert a gépkocsiközlekedés a város felé egyenesen életveszélyes.

Egy kis cselédleány tragédiája. Oradea. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenség színhelye volt hétfőn délután 5 órakor az Avram Jancu utca 22 számú ház. Grosz Ilona elemiiskolai tanárnőnél volt alkalmazásban Luka Mária 23 éves, Ratiu községbe (Salaj megye) való cselédleány, aki 5 óra tájban egy létrán állva tisztította a harmadik emeleten levő lakás ablakait. A létra munka közben meghillant és Luka Mária hatalmas ívben az utcára esett s véresen, összetört tagokkal került el a kövezeten. A telefonon értesített mentők beszállították a közkórházba, de a szerencsétlen cselédleány — anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét — kiszáradt.

Meghalt egy munkás, mert késett az orvosi segély. Satu-Mare. Saját tud. Tegnap délután halálos végű szerencsétlenség történt a Poianacodrule-i községi erdőben. Bruzák Lajos 39 éves, négygyermekes kerékgyártó több társával fát döntött. Az egyik fa a szerencsétlen munkást elkapta és maga alá temette. Társai összeroncsolt kaptá és szedték ki a ledől fatörzs alól. Szekérre rakták és megindultak Seini felé, hogy behozzák a satumare-i állami kórházba. Közben értesítették a körörvost, hogy kötözze be az erősen vérző munkást. Két órát vártak az orvosra s ezalatt a szerencsétlen családapa anyyi vért vesztett, hogy a kórházban már nem tudták rajta segíteni. Operáció után meghalt.

Megjelent az Utunk c. folyóirat áprilisi száma. A gazdag tartalomról kiemeljük a következőket: Dr. Petro József: Hűsvéti fény a Szentostyában. Müller Lajos S. J.: Hűsvéti ajándék. — Pintér József: Ujulás sodrában. — Raoul Plus S. J.: Aki szörni akar, gyűjtsön! — Polgár András S. J.: A felebaráti szeretet szentsége. — Dr. Czapiak Gyula: Mit igazolt a tudomány? — Max Schmiedt: A lelkiélet sorvadása. — G. L. S.: Együttérzés. — Gausz Tibor S. J.: Őltsétek magatokra az új embert! — Csapó György dr.: A jótékonyág lelke. — A horogkereszt nem keresz. — Irodalom. Korda r. t. kiadása. Előfizetési díj egy évre 175 lei, fél-évre 90 lei. Megrendelhető könyvosztályunknál.

Adománya. Racosul de josi Jézus Szive templom céljaira kiadóhivatalunkhoz befizettek: K. K. Oradea 100 lei, Seiler Józsefné Oradea 100 lei, Bobovszky Alexandru Baia-Mare 100 lei, N. N. Oradea 50 lei, Balogh Lajos Mihaileni 100 lei, dr. Barna Jánosné Satu-Mare 100 lei. Az adományokat rendeltetési helyére juttatjuk.

PUHA ÖLMOT állandóan vesz a Szent László nyomda r. t., Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

* A szívburok, a szívbíllentyűk és a szívizmok megbetegedéseinek kezelésénél a rendkívül enyhén ható természetes „**Ferenc József**” keserűviz fontos segédeszköz, mely reggel felkeléskor egy kis pohárral bevéve a tápcsatorna tartalmát biztosan felhigítja és azt igen könnyen leválasztja. Az orvosok ajánlják.

Ghibu tanár Sigheten. Saját tud. Ismeretes, hogy Ghibu Onisifor egyetemi tanár néhány héttel ezelőtt a piaristák sighet-i rendházát és a gimnázium épületét az állam nevére iratta. Ghibu tanár vasárnap este ismét Sighetre érkezett, hogy a piaristák egykori vagyonának teléskönyvi helyzetét tanulmányozza. A piaristák ugyanis évekkor ezelőtt vagyonuk egy részét a római katolikus egyháznak adományozták s most Ghibu tanár azt vizsgálja, hogy milyen formában és körülmények között történt ez az adományozás.

MEDVE A VÁROS KÖZÖTT. Tg.-Săcăleşu. Saját tud. Egy évvel ezelőtt gyakran írtak az újságok dr. Bidu, Treiscauna megyei prefektus medvéiről, melyek a megyeház udvarán lévő lakostályukból nem egyszer tettek kellemetlen látogatásokat a szomszédos kertekben, udvarokon. A macskák akkor nagy becsben voltak, de ahogy Bidu dr. prefektussága megszűnt, fordulat következett be a kedvencek sorsában is s az elmúlt héten cigánykézre kerültek. A cigányok természetesen, nem engedhették meg azt a fényűzést, hogy csak saját gyönyörűségükre tartsák a medvéket, hanem táncoltatni s így kenyeret keressenek akarták velük, de ez a foglalkoztatás a medvéknek nem telt s Ilien község határából az egyik szereplő megszökött. Végig szimatolta az országút, megijesztett pár jámbor fuvarost s aztán besétált a prefektura előtti parkba, ahol illő tisztelettel már az új tulajdonos is utólért és két régi ápolójával úszóba vették. A harc azonban rövidesen a medve javára döntött, mert, miután két támadóját megsebezte, nyugton hagyta visszatérni a prefektura kertjében lévő régi szállására.

Blázovich Jákó O. S. B.:

A NAGY SZFINX

253 oldal. Izléses címlappal.
Fűzve 120 lei.

A nagy szfinx az ember: minden korakban más és más az élet, de bármily vargabetűkön jár is történelme, soha ki nem oltható belőle a szellemi és ideális világ vágya.

Kapható könyvosztályunknál.

SPORTHIREK

Románia 1937. évi asztali tenisz bajnoka: Erős (Sporting), csapatbajnok: Sporting. Cerna-utiból jelentik: Az országos asztali teniszbajnokságok szombaton és vasárnap részben már befejeződtek Cerna-utiban. Férfi egyesben a bajnoki címet Erős Csibi (Sporting) szerezte. Erős, bár a körmérkőzés során Szántótól vereséget szenvedett végeredményben mégis biztosan győzött. Csapatverseny: 1. Sporting (București), 2. Aurora (București), 3. Makkabea (Oradea). Női egyesben a döntőbe Adelstein (București) és Seemann Nusí (Kereskedők Sportegylete Cluj) kerültek. Az előmérkőzések meglepetése az oradeai Takács (Vasas, Oradea), aki annak ellenére, hogy alig néhány hónappal ezelőtt kezdett játszani, legyőzte Adelsteint.

Két hatalmas uszókörrek Bécsben. Bécsből jelentik: A három magyar uszó bécsi szereplése eddig még nem látott hatalmas közönségsikert hozott. Az érdeklődéshez méltóak voltak az eredmények is. Mind Csik, mind Lengyel remek magyar rekordot uszott! 100 m. hátúszás: 1. Lengyel Árpád 1:10.8 mp, magyar rekord, régi ugyanő 1:11.4 mp. 200 m. mellúszás: 1. Csik Ferenc 2:47.5 mp, magyar rekord (régi 2:51.2).

A NEMZETI BAJNOKSÁG ÁLLÁSA:

1. Venus	17	11	3	3	53:20	25
2. Rapid	17	10	2	5	43:20	22
3. AMTE	17	9	4	4	36:19	22
4. Victoria	17	10	1	6	46:33	21
5. Ripensia	17	10	—	7	47:33	20
6. Gloria	17	7	2	8	33:41	16
7. Juventus	17	6	4	7	33:41	16
8. Universitatea	17	6	2	9	32:43	14
9. CAO	17	5	4	8	27:38	14
10. Unirea Tric.	17	5	2	10	34:63	12
11. Crisana	17	4	3	10	28:40	11
12. Kinizsi	17	4	3	10	27:48	11

KÖZGAZDASÁG

Felfüggesztették a búzakivitelt

Kimerülőben van az ország búzakészlete

Bucurestiből jelentik: A buzaértékesítő hivatal Negura miniszter elnöke alatt ülést tartott s azon olyanértelmű nyilatkozatok hangzottak el, amely szerint a további búza-kötéseket szüneteltetni kell, mert az eddig eladott mennyiségek mellett minden valószínűség szerint az ország búzakészlete kimerülőben van. A miniszter nyilatkozata szerint ez a fel-

függesztés csak átmeneti rendelkezés volna és csupán addig szólna, amíg hitelt érdemlő módon megállapítják, hogy mekkora az ország még rendelkezésre álló búzakészlete. Ugyancsak a miniszter megállapítása szerint ezideig ebben az évadban 102 ezer vagon búzát exportált Románia.

A pénzügyminiszterium is elégedett az adóbehajtással

Egyhavi fizetésjuttalmat kapnak a szorgalmas adóbehajtási tisztviselők

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszteriumban tegnap értekezlet volt, amelyen az ország kerületi és vezérfelügyelői vettek részt és amelyen Alimanisteanu államtitkár elnököl. Az államtitkár

elismeréssel nyilatkozott az ország pénzügyi szervezete által kifejtett munkáról

és közölte, hogy az arra érdemesek számára egyhavi fizetést utalnak ki jutalom címén, a főváros pénzügyi vezérfelügyelője pedig kéthavi fizetését kapja meg ilyen címen. Bucurestiben az előirányzott adóbevételek 95 százalékát hajtották be, a régebbi évek hátralékaihoz pedig 50—80 százalék volt az inkasszó,

az elmúlt esztendőkhöz viszonyítva. Vidéken 80 százalékos volt a adóbevételezés, a hátralékok inkasszója pedig 40—60 százalék között mozog. Elhatározták, hogy

a folyó évi adókievételek alkalmával, amelyek április folyamán kezdődnek, a pénzügyi felügyelők személyes ellenőrzést gyakorolnak.

Cancicov pénzügyminiszter és Alimanisteanu államtitkár pedig váratlan vizsgálatokat rendeznek, úgy a főváros, mint az ország különböző kivető bizottságainál. A pénzügyminiszteriumban bizottságot alakítanak, amely az ország valamennyi adókievételest ellenőrzi.

Április 18-án tartja meg a Gazdasági Egylet ezévi közgyűlését

Clujról jelentik: Ez év eredményekben gazdag munkásságáról fog beszámolni a Transylvániai Gazdasági Egylet a hó 18-án, Clujon, a Muresan András utca 10 szám alatti székházában délelőtt 10 órakor tartandó közgyűlésén. Országárszánk kiscgazdái körében élénk érdeklődés nyilvánul meg az egyesület közgyűlése iránt, amelyre — mint értesülünk, — a távolabbi vidékekről is számosan fognak feljönni és így a közgyűlés arculata ezuttal először fogja dokumentálni, hogy a földreform óta megváltozott birtokviszonyok között, az egyesület tulajdonképpen a kiscgazdák egyesülete. Az egyesület sokoldalú, közérdekű munkásságáról szóló évi jelentését a „Gazda” legutóbbi száma közölte. A termékeny és önzetlen munkából elég, ha kiemeljük a 25 téli gazdasági tanfolyam rendezését, nemesített vetőmagvak kiosztását, vetőmagkiállítás rendezését, a tisztavéru apaállatokról való gondoskodást, a népies állattenyésztés színvonalának érdekében, stb. Az egyesület széles látókörrel irányított, nagyvonalú munkájával a kiscgazdatömegek gazdasági ismereteinek fejlesztését és terjesztését, valamint gazdasági téren való megerősödését, elismerésreméltó módon és eredményekkel, sikeresen szolgálta. Ezt igazolja az a nagy és meleg érdeklődés, mely az egyesület ezévi működéséről beszámoló közgyűlés iránt most megnyilvánul. A közgyűlést az igazgatóválasztmány ülése előzi meg, majd pedig szerény társasbéd fogja követni. A közgyűlés nyilvános. Az egyesület a közgyűlésre vendégeket szívesen lát. A gyűlés megtartásához a hatóságok az engedélyt megadták.

Felemelték a hús árát Braşovban. Sajat tud A hentések és mészárosok hétfőn váratlanul leírel emelték a hús kilónkénti árát. Az áremelést azzal indokolják, hogy az utóbbi hetekben 30 százalékkal emelkedett az élőállat ára. A fogyasztó közönség a város vezetőségéhez fordult a szerintök indokoltan — áremelés letörésére.

Súlyos panaszok a fűszerkereskedők szindikátusának közgyűlésén

Arad. Sajat tud. Az egész ország kiskereskedő társadalmát élénken érdeklő ügyek kerültek megvitatásra a Fűszerkereskedők Szindikátusának rendes évi közgyűlésén. A közgyűlést Engel Gyula elnök nyitotta meg, majd felemlítette, hogy a kiskereskedőket 72 féle kü-

lönböző illeték terheli. A különböző okmányokra, bejelentésekre és a kereskedelmi életben előforduló hasonló iratokra különböző repülő- és okmánybélyeget kell ragasztani, amelyek elmulasztása, vagy helytelen alkalmazása súlyos bírságokat von maga után. Ezzel a kérdéssel, mondotta, a kereskedelmi egyesületeknek haladéktalanul foglalkozni kell s amely nyíben nem sikerül odahatni, hogy a miniszter az illetékek tömegét leegyszerűsítse, úgy a kereskedelmi testületeknek saját helyükön belül nyilvántartó osztályt kell létesíteni, amely arra szolgál, hogy a tagokat figyelmeztesse az illetékek idejekorán történő befizetésére, valamint részletesen tájékoztassa a felmerülő rendeletekről.

Felemlítette továbbá Engel Gyula, hogy az új közigazgatási törvény életbelépése után egyes községekben az elmúlt évhez mérten 175 százalékkal emelték a kiskereskedők községi terheit.

A különböző panaszok elhangzása után végül egy örvendétes tényt is közölt és pedig azt, hogy a szindikátus tagjainak száma a 92 kilépett taggal szemben 117-tel szaporodott, vagyis az egyesületnek jelenleg 543 tagja van.

A közgyűlés végül Engel Gyula elnök javaslatára Liszka Pált, a szindikátus alapítóját örökös tiszteletbeli elnökévé választotta.

Még nem késő

jelentkeznie a „MAGYAR LAPOK”

olaszországi

társasutazására

Siessen részvételét bejelenteni, mert a jelentkezési határidő rövidesen lejár

Indulás május 4-én, visszaérkezés május 13-án

Részvételi díj: 5200 lei

Róma 4 nap, Firenze 1 nap, Velence 1 nap. — Elszállásolás elsőrendű szállodákban és penziókban. — Rómából külön kirándulás Nápolyba. — Ennek többletköltsége 1100 lei. — Kérjen részletes prospektust.

Nagyarányú kedvezményeket nyújt a CFR a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói részére

Április 20-tól lehet kedvezményrel a budapesti vásárra utazni

București tudósítónk jelenti: A napokban jelent meg a Ministerul Industriei și Comerțului rendelete, amely utazási kedvezményt biztosít mindazoknak, akik Románia területéről utaznak a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatására. A 72.145-1936 szám alatt kibocsátott rendelkezés szerint az április 30-tól május 10-ig megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói, a vásárról történő visszautazásnál 50 százalékos vasúti kedvezményben részesülnek, ha ugyanazon a kocsiosztályon, ugyanakkora távolságra és ugyanazon a vonalon utaznak visszafelé, mint amelyen utukat Budapest felé tették.

Az április 30-án megnyíló budapesti áramintavasáron járt közönség ezt a visszautazási kedvezményt április 30-tól május 20-ig veheti igénybe, ha a visszautazásnál a vásárigazolványon kívül felmutatja a Budapestre szóló utazásra váltott teljesáru jegyet is. A visszautazási kedvezményt azonban csak azok vehetik igénybe, akik a Budapestre való utazást legkorábban április hó 20-án kezdték meg, vagyis akiknek elutazási jegye április 20. és május 10. közötti időből származik. Aki tehát április 20. és május 10. között utazik Budapestre és a vásárigazolványt, valamint az odautazásra szóló jegyet fel tudja mutatni, az a visszautazásánál ezek ellenében április

30-tól május 20-ig 50 százalékos vasúti jegykedvezményben részesül a CFR vonalain.

A kedvezmény a személyvonat I., II. és III. osztályán érvényes. Gyorsvonat használata esetén a gyorsvonati pótlék teljes egészében megfizendő a visszautazásnál is. Aki Rapid-vonaton utazik, a Budapest felé való utazásnál megváltja ezenkívül a „hely-jegyet” is. Visszafelé utaztatásban direkt kocsit használata esetén ezek az utasok az utlevél, a vásárigazolvány és a felutazásnál használják: jegyek felmutatása ellenében fel vannak mentve a Rapid-vonaton egyébként szükséges hely-jegyek megfizetése alól. A minisztérium és a CFR kereskedelmi igazgatóságának rendelkezése szerint a fenti kedvezményt igénybevevő vásárlatók közönség Románia területén utazását nem szakíthatja meg.

Itt említjük meg, hogy a Magyar Államvasutak a vásárigazolvánnyal érkező közönségnek úgy az oda, mint a visszautazásra 50 százalékos vasúti jegykedvezményt nyújtanak, amely az odautazásra április 20-tól május 10-ig, a visszautazásra pedig április 30-tól május 20-ig érvényes. A kedvezmény igénybevételéhez szükséges vásárigazolványok az Európa utazási iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda összes fiókjainál egyenként 120 leiert már beszerezhetőek.

Az oradeai Kereskedelmi Csarnok közleményei:

A pénzügyminiszter rendlete értelmében azok akiknek adó tartozásuk van, ezeknek összegét a következőképpen erényesíthetik:

1934-35. pénzügyi évről származó többletfizetéssel az 1935-36. évi adójukat fizethetik,

1935-36. pénzügyi évről származó túlfizetéssel az 1936-37. évi adójukat fizethetik. Ahol ilyen kompenzációs uton nem lehet az adótúlfizetéseket rendezni (megfelelő adótarozás hiányában) ott a pénzügyminiszterium a többlet összeget kitartja.

A minisztertanács határozata alapján a pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, amely a bőr és talpárúkból készült termékek forgalmi adóját a nyersanyagból, tehát a bőrnél és talpnál beszédendő fix összegben állapítja meg. Ez a rendelet 1937. április 13-án lépett életbe. Az új illeték alá nem esnek a vastag bőrárúk.

Ez a rendelet arra kötelezi a bőrárúkat feldolgozó üzemeket, importőröket, bőr- és talpárúkereskedőket (nagykereskedő alatt a rendeltet azokat érti, akik nincsenek patenta fixában osztályozva), hogy leltárt készítsenek a raktárukban 1937. április 12-én este talált bőr- és talpkészletekről s ezek alapján a megállapított végző pénzügyi közegeknek deklarációt adjanak.

Az érdekelteknek a rendelet eredeti szövegével és a kellő felvilágosítással szolgál a Csarnok titkári hivatala.

Ismételtlen felhívjuk mindazon tagjaink figyelmét, akik ezideig üzleti könyveket nem vezettek, hogy azokat folyó hó 15-ig minden bírság és következmény nélkül felbélyegzhetik és felkötethetik. A miniszterium újabb terminust erre nem fog engedélyezni és a fenti határnap eltelte után az illetékes közegek megkezdik a könyvek ellenőrzését.

Az aradi Iparos Otthon tizedik évi közgyűlése saját tud. Ünnepléses keretek között tartotta meg a Reinhardt Gyula vezetése alatt álló Iparos Otthon tizedik évi közgyűlését. Bakács Miksa az igazgatóság évi jelentését olvasta fel, amelynek keretében rámutatott arra, mily kettőzött fontossággal bír az Iparos Otthon most, midőn az ipartestületeket feloszlatták. „Nélkülszhetetlen ez az intézmény most már — mondotta — miután jóformán az egyetlen iparos szerv, mely még az iparosságot összefogja, támogatja s ügyes bajos dolgaiban felvilágosításokkal szolgál.” Az Iparos Otthon múlt évi bevétele egyébként 396 ezer lei volt, s miután a kiadás jóval kevesebbet emésztett fel, nyolcvanegyezer lei bevételi többlet maradt. Az Iparos Otthon vagyona jelenleg 1 millió 576 ezer lei, tagjainak száma pedig 707. A tisztikar felmentésének megadása után sor került az új vezetőség megválasztására. Az igazgatóság tagjai Reinhardt Gyula, Bakács Miksa, Mizera József és Vandracsak Ignác lettek. Bakács Miksa javaslata a közgyűlés elhatározta, hogy a jubileárius közgyűlés alkalmából az elért szép eredmény bizonyosságaképp az Iparos Otthon telket

vásárol az iparos agglomeráció céljaira. Végül Reinhardt Gyula az aradi iparosság ősz vezére szólalt meg fel, aki befejező szavaiban annak a reményének adott kifejezést, hogy az Iparos Otthon, amely a gazdasági válság éveit is sikerrel átküzdötte, új építő munkát kezdhet az iparosság vágyainak beteljesítésére.

Gyümölcsfák,
rózsatövek, díszbokrok és fenyőfélék, kuszónövények és spárgagyökér a
Victoria műkertészetben Oradea,
Piața Creangă No. 14.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei (Az álláskeresőknek 33 százalék kedvezmény).
Cím a kiadóban 10 lei.

Alkalmazás

Ügyes kifutó fut, aki takarítana is, keresünk. Jelentkezni e lap kiadóhivatalában.

Komoly,

vallásos gazdaszonyt keresek. Parochia romano catolică, Voevo-deasa, jud. Rădăuți, Bucovina

Lakás

Egyszoba, konyha lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Alexandri 13. sz.

Különféle

Ny. róm. kat. lelkész köszt és esetleg lakásért bármely női zárdában lelkészi teendőket végez.

Elsőoldozási emléképek, két színben, csinos,

izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lei.

Adás-vétel

Vegyes gyümölcsfák, vadonok, jutányos árban eladó. Oradea, Str. Leaganului 12.

Használt

ebédlő, háló s moquette garnitúra eladó. Oradea, Str. Nic. Zsiga 27.

Egy félhold szőlő,

a vasúti állomástól 10 percrenyire eladó. Értekezni Oradea, Strada Mihail Sorbul 23.

Modern sportkocsi

gyermek részére, jókarban levő, olcsón eladó. Oradea, Str. Axenta Sever 12.

Veszek

használt varrógépeket minden állapotban. Címeket „Minden márka” jellegre a kiadóba.

RÁDIÓ

SZERDA, ÁPRILIS 14.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 A román zene történetéből. 20.05 Felolvasás. 20.25 Rádiózenekar, spanyol zene. 21.20 Felolvasás. 21.35 Csak Radio Romania: Gramofonlemez. Csak București: Jarosevici Gy. cselló- és Radulescu M. zongoraművész játéka. Defesch: D. moll szonáta. Glazunov: Spanyol szerenád. Chopin: Előjáték. Reger: Aria. Döens: Scherzo. 22.10 Csak București: Marinescu-Moreanu Mária dal- és áriaestje. Saint-Saens: Sámson és Delila, ária. 22.30 A két állomás együtt: 22.45 Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Az 1. honvédelmi vezény zenekara. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Édes anyanyelvünk”. Felolvasás. 18.25 Lászlóffy Margit zongorázik. 19 „A magyar tanyája”. Előadás. 19.30 Cigányzene. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 az előadás közvetítése: Sybill. 24 Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 15.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Művészlemez. 19.10 Szórakoztató zene. 20.10 Felolvasás. 20.30 Grosuca Sándor énekel a rádiózenekarral. Brediceanu: Román népdal. Dragoi Rózsák a kertben. Hetman: Vágyak. Montzai Népdal. Breviceanu: Elment. 20.55 Hangverseny ismertetés. 21.15 A filharmonikusok hangversenye az Athenaeumból. Szünetben hírek. 23 Lemezek. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Schuster Etelka gondolkodik. 15 N. Varju Irma zongorázik. 15.40 Hírek. 17.15 „Virágos Magyarország”. Előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Gazdáknak. 18.30 M. Lévy Ilonka énekel. 19 „Éjjeli halászat az Adrián”. Csevegés. 19.30 A rádió szalonzenekara. 20.05 „Új vaskorszak felé”. Előadás. 20.50 Rápolthy Anna és Timár József előad-estje. 21.30 Hírek. 21.50 Cigányzene. 22.50 Időjárásjelentés. 22.55 Az Operaház tagjaiból alakuló zenekar. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, ÁPRILIS 16.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 15 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Jonescu-Galina zenekar. Szórakoztató zene. 19 A szórakoztató zene folytatása. 20.15 Felolvasás. 20.35 Operaközvetítés. A szünetekben hírek. Opera előadás közvetítése után: Gramofonlemez. 23.55 Hírek. Majd hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Lemezek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Rendőrzene. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „A magyar századvég kritikus szemmel”. Előadás. 18.30 Fehér Ilonka hegedül. 19 Sportközlemények. 19.10 Cigánygyerek zenekar. 19.55 „A csönd témái”. Csevegés. 20.20 A1 Operaház előadásának ismertetése és 20.30 az előadás közvetítése: „Figuro házassága”. 22 Kültügyi negyedóra. 22.55 Hírek. 23.25 Időjárásjelentés. 23.30 Hanglemezek. 24 Hírek angol nyelven.

SZOMBAT, ÁPRILIS 17.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Katonazene. Eremia: Induló. Dumitrescu: Népdalegyveleg. Poaicea: Tavaszi. Stolz: Királynőm, nyitány. 19.10 A zene folytatása. Ivanovici: A királynő dala. Román néptáncok. Cutrupi: Egyveleg. Eremia: Katonainduló. 19.40 Felolvasás. 20 Szórakoztató zene. 20.35 Benoni (bászus) és a rádiózenekar hangversenye. 21 Üzenetek. 21.15 Táncczene. 22.45 Vendéglői zene. Utána hírek külföldre.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Vigh Miklós énekel. Vigh György saxofonozik. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Kalmár Rezső szalonötöse. 15.40 Hírek. 17.15 „A tavaszi divat”. Előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Mit üzen a rádió? 18.30 Gyenge Anna énekel. 19.05 „Viharos halászat Flandriában”. Előadás. 19.35 Margittay Margit magyar nótákat énekel. cigányzenével. 20.45 „Egy pohár víz” vigiáték a Stúdióból. 22.45 Hírek. 23.05 A rádió szalonzenekara. 24.20 Jazz. 1.05 Hírek.